

สนทนาธรรมข้ามปีที่ไฉ่ฉงอน

โดย

สาวิกา ศาสตรพงศ์

เตรียมตัวไปเวียดนาม

จะติดตามท่านอาจารย์ไปเผยแผ่พระธรรมที่เวียดนามในวันที่ ๒๙ ธ.ค. ๕๗ - ๘ ม.ค. ๕๘ (ทำหน้าที่ติดต่อประสานและรายงานข่าว) เหลือเวลาอีก ๒ วันจะเดินทางแล้ว จึงตระเตรียมหลายอย่าง ทั้งย้อมผม ตัดผม ตัดเล็บ ทำความสะอาดบ้านและสิ่งของต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย แปลกใจตัวเองเหมือนกันว่า ก็ไปแค่นี้เองทำไมจึงต้องทำความสะอาดมากมายผิดปกติอย่างนี้ ตอนอยู่บ้านก็น่าจะทำให้สะอาดมากกว่าตอนไม่อยู่ คนอื่นเป็นแบบนี้หรือเปล่าก็ไม่ทราบได้ แต่คิดว่าเวลากลับมาบ้านจะได้ยังสะอาดอยู่ ไม่ต้องมาเสียเวลาทำให้เหนื่อยอีก ซึ่งจริง ๆ ไม่ใช่อย่างนั้น ไปตั้ง ๑๐ กว่าวัน กลับมาก็ต้องมีฝุ่นละอองให้ทำความสะอาดอีกครั้งอยู่ดี แล้วยังเตรียมยาสำหรับโรคประจำตัว ยาสำหรับโรคที่อาจจะเกิดขึ้น ยาสามัญประจำบ้านที่อาจจำเป็นอาหารที่มีรสถูกปาก ข้าวของเครื่องใช้ที่จำเป็นหลายอย่าง นี่ก็นึกมาก็โชคคินะที่ไม่รู้แน่นอนว่าจะจากโลกนี้ไปวันไหน ถ้ารู้ล่วงหน้าคงต้องเตรียมตัวมากกว่านี้หลายเท่า เหมือนอย่างในสมัยโบราณที่ทำมัมมี่ (รักตัวมากจนอยากกลับมาเป็นคนเก่าอีก) และสร้างที่ฝังศพพร้อมสมบัติมีค่าต่างๆ บางท่านก็ทำหุ่นทหาร ข้าทาสบริวารเพื่อรับใช้ในภพหน้า เวลาผ่านไปเป็นพันๆปี คนรุ่นหลังก็ทราบว่า มัมมี่และสิ่งที่ฝังไว้นั้นไม่ได้นำมาใช้อย่างที่หลงเข้าใจผิดเลย พวกเราโชคดีที่เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ได้ฟังพระธรรม เข้าใจว่า เมื่อตายไปแล้วร่างกายและทรัพย์สินสมบัติที่เคยหวงแหนก็ต้องทิ้งไว้ในโลกนี้ไม่สามารถนำไปได้ ซึ่งจริง ๆ แล้วทิ้งไปทุกขณะ เพราะทั้งนามและรูปก็เกิดดับทุกขณะ มีแต่บุญและบาปเท่านั้นที่จะติดตามไปให้ผลในชาติต่อ ๆ ไป แม้อย่างนั้นก็ยังไม่อยากเตรียมตัวไปภพหน้าด้วยการทำกุศล เพราะคิดว่าย้ออีกนานกว่าจะจากความเป็นบุคคลนี้ในชาตินี้

ผู้ใหญ่ที่รู้จักบางท่านป่วยหนักอาการใกล้ตาย แต่ยังมีสติชวนให้ทำกุศลด้วยการบริจาค ก็ยังผลัดวาระไว้อีกยังไม่ทำ จนถึงวันสิ้นลมอนอนน้ำตาไหล คงนึกเสียตายว่าทำไมไม่ทำกุศลเสียก่อนหน้านี้ บางท่านเป็นโรคร้าย หมอบอกว่าจะอยู่ได้อีกไม่เกิน ๓ เดือน ก็คิดวางแผนใช้เวลาและทรัพย์สินสมบัติที่เหลือให้คุ้มค่า ด้วยการไปเที่ยวดูสถานที่อยากดูอยากเห็นเสียก่อน หรือได้รับประทานอาหารที่อยากทาน ได้ซื้อของที่อยาก

ได้มานาน ก่อนหน้านี้ไม่ทำ เพราะกลัวเงินหมดไม่พอใช้จนถึงวันตาย แต่พอรู้ว่าจะตายแน่ ๆ ก็จะใช้เงินให้หมด คือ ทำในสิ่งที่อยากทำมานาน อย่างคำพูดของนักเขียนดังที่ว่า See Ankor and Die คือ ได้เห็นนครวัดของประเทศกัมพูชาเสียก่อนจึงค่อยตาย

ทั้งหมดนี้เป็นเพราะความไม่รู้ คือ ไม่รู้ว่าการเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส รู้สิ่งที่กระทบสัมผัสนั้นเป็นวิบากจิตที่เกิดเพราะเหตุปัจจัย เลือกไม่ได้ เกิดขึ้นเพียง ๑ ขณะแล้วก็ดับไป หลังจากนั้นก็เกิดความติดข้องถ้าเป็นสิ่งที่น่าพอใจ เกิดความชุ่นเคืองถ้าเป็นสิ่งที่ไม่น่าพอใจ การเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส รู้สิ่งที่กระทบสัมผัสดีหรือไม่ดี เป็นผลของกรรมที่ทำไว้แล้ว ไม่ใช่เป็นเหตุที่จะให้ผลที่สามารถติดตามไปข้างหน้าได้

เมื่อศึกษาเข้าใจแล้วว่า จิตใดเป็นเหตุ จิตใดเป็นผล ก็จะไม่สับสน เอาผลมาเป็นเหตุ คิดว่า ถ้าได้เห็น ได้ยินสิ่งที่ดี ๆ แล้วจะมีความสุข และความสุขนั้นจะติดตามไปให้ผลเป็นสุขในภพหน้าอีก เพราะที่จริงแล้ว จะสะสมความติดข้องไว้ในจิตขณะต่อไปเพิ่มขึ้น

แม้ความคิดนี้ก็เป็นธรรมะอย่างหนึ่งที่เกิดเพราะได้เคยฟัง เคยพิจารณามาก่อน ก่อนนี้ไม่เคยคิดอย่างนี้เลย เกิดคิดแล้วก็ดับไป ไม่ใช่ความคิดของใคร เพราะจะหาความเป็นใคร ของใครจากสิ่งที่เกิดแล้วดับทันทีได้จากไหน ต้องกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่กรุณาพร่ำสอนธรรมะอย่างละเอียด บ่อยๆ เนืองๆ ที่ทำให้คิดอย่างนี้ได้ และท่านกำลังจะไปเผยแพร่ความเข้าใจธรรมะของท่านแก่สหายธรรมเวียนนามอีก ๑๐ กว่าวัน ขอกราบอนุโมทนาค่ะ

ถึงไชน่ฮอนแล้วค่ะ

๒๙ ธ.ค. ๕๗

ก่อนเดินทาง ๑ วัน มีข่าวเครื่องบินแอร์เอเชียตก มีผู้โดยสาร ๑๖๐ กว่าคน คาดว่าเสียชีวิตทั้งหมด เป็นเครื่องทดสอบว่ามั่นคงในเรื่องกรรมและผลของกรรมแค่ไหน ผลทดสอบ คือ ไม่ผ่าน เพราะยังหวั่นไหว นี่ก็หวาดเสียวอยู่หน่อย ๆ ว่า เครื่องบินอาจจะตก แต่ก็ปลอบใจตัวเองว่าคงไม่เป็นไร เพราะเดินทางไปกับท่านอาจารย์ อาศัยบุญของท่านคุ้มครอง ท่านเดินทางไปไชน่ฮอนครั้งนี้ เพื่อเผยแผ่พระธรรมอันประเสริฐแก่ผู้มีศรัทธา สะสมความเข้าใจมาก่อนให้ได้เข้าใจเพิ่มขึ้น ผลของกุศลต้องคุ้มครองให้ปลอดภัย คิดอย่างนี้ก็ยิ่งแสดงความไม่เข้าใจขึ้นไปอีกว่า แต่ละคนก็แต่ละหนึ่ง ทุกคนมีกรรมเป็นของของตน ใครทำกรรมอันใดไว้ดีหรือชั่วก็จะต้องได้รับผลของกรรมนั้น ถ้าบุญของใครสามารถคุ้มครองคนอื่น ๆ ได้อย่างนั้น พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงพระมหากรุณาคุณอย่างที่สุด ก็ทรงสามารถทำให้โลกปราศจากสงคราม ปราศการประหัตประหารทำร้ายกันได้ แต่เพราะทรงทราบว่า เมื่อยังมีกิเลส เป็นเหตุให้ทำอกุศลกรรม จึงต้องได้รับผลของอกุศลกรรมนั้น เป็นภัยพิบัติร้ายแรงระดับต่าง ๆ มาก

ที่สุดในภาพนี้ คือ หมดสภาพความเป็นบุคคลนี้ ไม่สามารถทำกุศลใด ๆ ได้อีกต่อไป ไม่มีใครสามารถช่วยใครให้พ้นจากการได้รับผลของกรรมได้

จึงทรงแสดงความจริงของทุกสรรพสิ่งว่า ทุกอย่างเป็นเพียงธาตุ คือ สิ่งที่มีจริง
เกิดขึ้นเพียงขณะเดียวแล้วก็ดับไปทันทีไม่กลับมาอีก แล้วจะหาความเป็นสัตว์ บุคคล
ได้จากสิ่งที่หมดไปแล้วไม่มีอะไรเหลือเลยจากที่ไหน จึงไม่ใช่เรา ไม่ใช่สัตว์ บุคคล

เครื่องบินแอร์เอเชีย (สาเหตุของความหวาดเสียวใจ ที่จริงก็เป็นเพียงชื่อที่สมมติขึ้น แต่ถ้าเปลี่ยนเป็นชื่อการบินไทย ก็จะไม่หวาดเสียวน้อยลง) ออกเดินทางเวลาบ่ายสี่โมงเย็น ทุกคนกลัวรถติดในช่วงเทศกาลปีใหม่ จึงพากันไปก่อนเวลารวมทั้งคุณแก้วตา เอนกพุฒิ ที่เป็นคนดูแลท่านอาจารย์และพี่จี๊ดด้วย (ขออนุโมทนาค่ะ ที่ดูแลท่านอย่างดีเยี่ยม แล้วสิ่งเสียให้เราดูแลต่อ แต่มือไม่ถึง น้องเมตตา ชัยศรีโสภณกิจ และคุณกฤษณา วงศ์วิภาส จึงรับทำหน้าที่ต่อไป ขออนุโมทนาค่ะ หน้าที่อนุโมทนาไม่เคยลืม อย่างนี้จะเรียกว่า ชุบมือเปิบหรือเปล่าคะ?) แล้วการจราจรก็ไม่ติดขัดเลย แต่ก็ดีแล้ว เพราะคนที่สนามดอนเมืองแน่นมาก พวกเราจึงได้นั่งพักสบายๆ และเครื่องก็ดีเลย์ ท่านอาจารย์ได้สนทนาธรรมให้ผู้สนใจฟังอีกตามเคย เวลาของท่านคุ้มค่าจริง ๆ เดินผ่านผู้โดยสารท่านหนึ่ง ถามว่าท่านนี้เป็นใคร เห็นคนมานั่งล้อมฟังท่านพูด ก็ตอบว่า ไม่รู้จักหรือคะ ท่านคือท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนาไฉะ เขาบอกว่าไม่รู้จัก ลืมไปอีกแล้วว่า ธรรมะไม่สาธุการณะสำหรับทุกคน ต้องสำหรับคนที่ทำบุญไว้แล้วที่จะมีศรัทธา อยากรู้ความจริงแท้ของชีวิต

นั่งเครื่องไปไชน่ฮอน ใช้เวลา ๑:๓๐ ชั่วโมงก็ถึง (เฮ้อ ถึงแล้วจริง ๆ หวาดเสียวไป เพราะความไม่รู้ จึงเกิดมาในหล้าโลก เพราะไม่รู้จึงหวาดเสียวกลัวภัย ขออภัยสำนวน อาจารย์อรรณพ ที่นำอัศจรรย์นะคะ) แต่กว่าจะออกจากสนามบินได้ เพราะต้องรอ สหายธรรมที่ไม่ใช่พาสพอร์ทไทยทำวีซ่าที่สนามบินก็มีอยู่แล้ว สหายธรรมเวียดนามมา คอยต้อนรับนานเป็นชั่วโมง ลูกหลานเวียดนามทั้งหลายยิ้มแย้มดีใจที่จะได้ฟังธรรมจาก ท่านอาจารย์ น่าปลื้มปิติจริง ๆ ที่ได้มาอยู่ท่ามกลางมิตรที่สนใจในการอบรมเจริญ ปัญญา โดยมีท่านอาจารย์เป็นกัลยาณมิตร มีพระรัตนตรัยเป็นสรณะเช่นนี้

พุทธัง สรณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สรณัง คัจฉามิ

สังฆัง สรณัง คัจฉามิ

สนทนาธรรมวันแรก

๓๐ ธ.ค. ๒๕๕๗

ตื่นมาแต่เช้า เพื่อพิมพ์รายงานข่าวการเดินทางมาสนทนาธรรมที่ไฉ่ฉงอัน เวียดนาม วันนี้เป็นการสนทนาวันแรก จึงยังไม่รู้จักสถานที่ แต่ก็อาสาพาท่านอาจารย์ไปห้องประชุมที่ชั้น ๒ คิดว่าจะหาง่าย ๆ ออกจากลิฟท์ เพราะไม่รู้จึงเลี้ยวผิด ควรจะเลี้ยวซ้าย แต่เลี้ยวขวาเพราะเห็นคุณนี่นา วัน กอรัคคอม ยืนเขียนอะไรอยู่ที่เคาน์เตอร์ เดินตามไปกรอกรายชื่อต่อทันที ท่านอาจารย์หาแว่นตา จึงอาสาด้วยความหวังดีว่าจะกรอกให้เอง เมื่อเขียนชื่อท่านอาจารย์เสร็จยังเขียนนามสกุลไม่ครบ เจ้าหน้าที่เห็นหน้าตาพวกเราไม่น่าจะเข้าห้องนี้ จึงถามว่าจะมาคาสิโนใช่ไหม รีบบอกว่าไม่ใช่ จะไปสนทนาธรรมที่ห้องประชุม เจ้าหน้าที่บอกว่า เลี้ยวผิดด้าน ด้านนี้เป็นบ่อนคาสิโน ห้องประชุมอยู่ทางขวามือ ต้องรีบขีดชื่อท่านอาจารย์ออก มีแต่ชื่อคุณนี่นาอยู่ในสมุดของผู้มีใช้บริการบ่อนคาสิโน เพราะไม่รู้จริง ๆ จึงทำตามกันไป เพราะเชื่อใจคุณนี่นาว่า ต้องรู้ดีกว่าเรา เพราะเป็นฝรั่ง เห็นไหม ความไม่รู้สามารถทำได้ทุกอย่างเช่นเดียวกับเมื่อรู้เมื่อเข้าใจ ก็สามารถเห็นถูก ทำถูกได้ตามกิจหน้าที่ของความเข้าใจหรือปัญญา

เวลาสนทนาธรรมช่วงเช้า คือ ๐๙.๐๐ – ๑๑.๐๐ น. และช่วงบ่าย ๑๖.๐๐ – ๑๘.๐๐ น. เข้าห้องประชุมใกล้เวลาสนทนาธรรม มีผู้มาร่วมฟังนับร้อย ทั้งภิกษุ และผู้แต่งกายคล้ายภิกษุณี แม่ชี และฆราวาส มีหลายท่านคุ้นหน้ากันดี ห้องประชุมที่สนทนาธรรมก็ดีขึ้น และใหญ่ขึ้น ทุกครั้งคนฟังก็มากขึ้นทุกครั้งด้วย นำอนุโมทนาผู้จัดทำท่านอาจารย์และคณะวิทยากรที่มีถึง ๕ เชื้อชาติ คือ ไทย (ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์) เนเธอร์แลนด์ (คุณนีน่า วัน กอร์คคอม) ออสเตรเลีย (คุณโจนาธาน แอบบ็อต) อังกฤษ (คุณซาร่าห์ พรอคเตอร์) และเวียดนาม (คุณเต็ม บัค)

พบแม่ชีสาลี (ชื่อไทย) เป็นชาวเวียดนาม เคยมาปฏิบัติธรรมที่วัดไร่เปิง สะเมิง เชียงใหม่ถึง ๒ ปี จนพูดภาษาไทยได้ เป็นเพื่อนกับคุณเต็ม บัค จึงได้ร่วมฟังการสนทนาธรรมตั้งแต่ครั้งแรกที่ฮานอย ๒๕๕๕ ครั้งนี้ก็เดินทางจากฮานอยมาฟังถึงไชน่ฮอน พบกันอีกครั้ง จำได้คลับคล้ายคลับคลา จึงไปเปิดดูภาพประกอบในเรื่อง “สวัสดีฮานอย” ใช่ว่าจริง ๆ ด้วย แสดงว่าฟังเข้าใจ จึงได้ติดตามมาฟังไกลขนาดนี้

ท่านอาจารย์พูดเป็นภาษาอังกฤษ คุณเติมแปลเป็นภาษาเวียดนาม คนถามเป็นภาษาเวียดนามบ้าง อังกฤษบ้าง แล้วคุณเติมก็แปลเป็นภาษาอังกฤษให้ท่านอาจารย์ และคณะวิทยากรฟัง แล้วตอบเป็นภาษาอังกฤษ คุณเติมแปลเป็นภาษาเวียดนามให้ผู้ฟังอีกที น่าสนุกดี แต่คุณเติมงานหนักมาก เพราะต้องพูดเกือบตลอดเวลา เหนื่อยและเสียงไฟเราะ มีบุคลิกนิ่งเย็น เหมาะกับสมญานามว่า อาจารย์สุจินต์ เวียดนาม

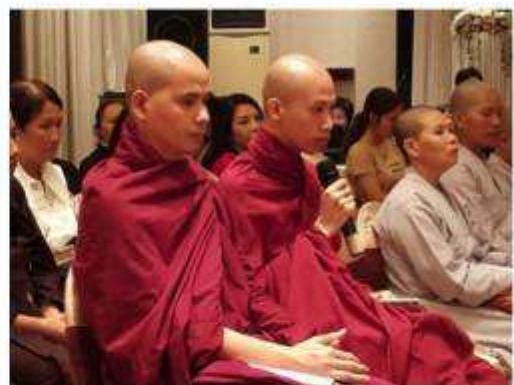
ท่านอาจารย์เริ่มต้นการสนทนาว่า

ความจริงเดี๋ยวนี้คืออะไร ถ้าไม่มีพระพุทธเจ้า ใครก็ไม่สามารถรู้ความจริงได้
เดี๋ยวนี้ อะไรจริง เห็นจริงไหม เห็น คืออะไร ทำไมถึงรู้ว่าเห็น เพราะเห็นแล้ว...

โลกปรากฏ เพราะเห็นทางตา ได้ยินเสียงทางหู ได้กลิ่นทางจมูก ลิ้มรสทางลิ้น รู้
สิ่งที่กระทบสัมผัสทางกาย คิดนึกทางใจ

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว เพราะฟังหลายภาษา กลับไปกลับมา รู้เรื่องบ้าง ไม่รู้เรื่องบ้าง แต่ก็เข้าใจขึ้นบ้าง ความจริงท่านอาจารย์พูดเสียเป็นส่วนใหญ่ ผู้ฟังเกือบทุกคนผ่านการปฏิบัติตามสำนักต่าง ๆ มาแล้วทั้งในประเทศของตนเอง ในประเทศไทยและพม่า แต่ก็ยังไม่เข้าใจว่าต้องเข้าใจธรรมะก่อน ความเข้าใจนั้นเองจึงทำกิจปฏิบัติ คือ ถึงเฉพาะลักษณะที่กำลังปรากฏขณะนี้ ไม่มีเราทำ มีแต่ธรรมะทำกิจของธรรมะ

หยุดรับประทานอาหารกลางวันเวลา ๑๑.๐๐ น. เพราะมีผู้ถือศีลที่ต้องรับประทานอาหารก่อนเที่ยงหลายท่าน คุณท้ายพาพวกเราไปทานอาหารที่ภัตตาคาร Song Ngu Seafood ที่ประกอบด้วยผักปนกับกุ้ง ปลา มากมายอีกตามเคย

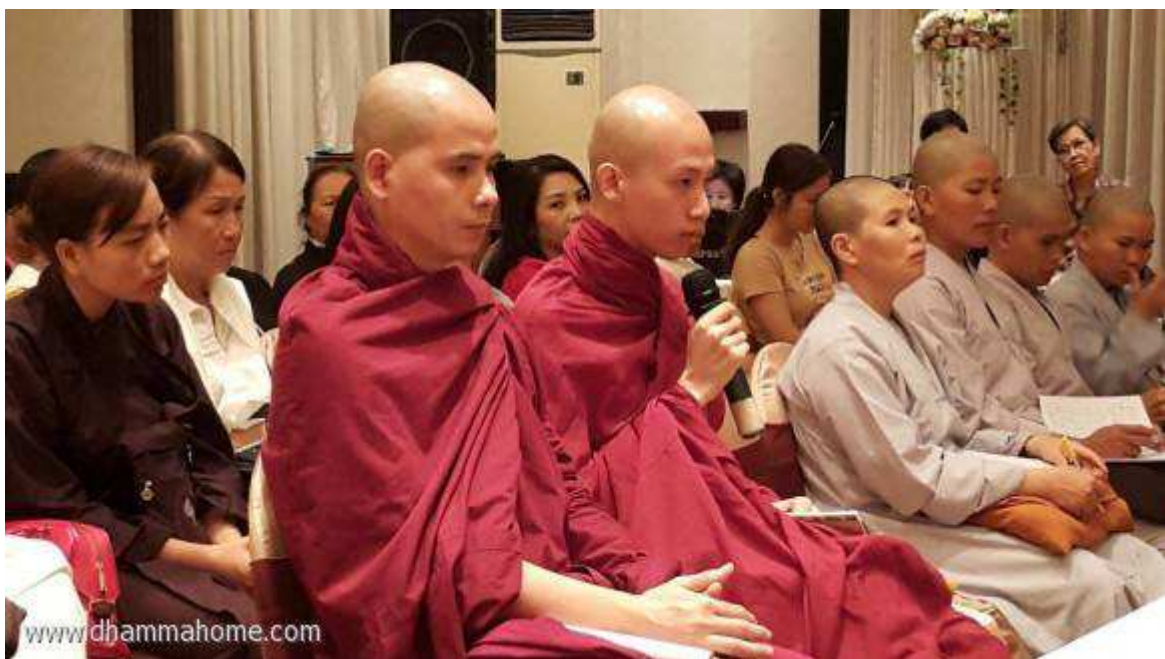
สนทนาธรรมอีกครั้งตอน ๑๖.๐๐ น.

มีผู้ถามเรื่องไปสำนักวิปัสสนา ท่านอาจารย์ถามกลับว่า เห็นที่นี้ กับเห็นที่สำนัก
ต่างกันไหม เขาตอบว่า ไม่ต่างกัน ท่านอาจารย์พูดว่า ถ้าไม่ต่าง ทำไมต้องไป ไม่
ศึกษาเห็นเดี๋ยวนี้ ที่นี้มีผู้ถามเรื่องวิปัสสนา ท่านอาจารย์ตอบว่าเร็วไปที่จะพูดถึง
วิปัสสนา เพราะวิปัสสนาอยู่ห่างไกลจากอวิชชามาก เดียวนี้ใกล้กว่าวิปัสสนา อวิชชา
ใกล้ที่สุดเพราะแม้แต่เห็นเดี๋ยวนี้ก็ยังไม่รู้ เมื่อพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ ๆ
ไม่น้อมพระทัยจะทรงแสดงธรรม เพราะธรรมะลึกซึ้ง แต่ทรงแสดงสิ่งที่ปรากฏเดี๋ยวนี้
เช่นเห็นเดี๋ยวนี้ ได้ยินเดี๋ยวนี้ เป็นต้น ว่าเป็นธรรมะที่เกิดเพราะเหตุปัจจัย แล้วก็ดับไป
ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา

ผู้ฟังปรารภว่า ไม่เคยได้ยินคำสอนอย่างที่ท่านอาจารย์สอนมาก่อนเลย ความจริงที่อาจารย์นำมาสอนนั้นยากเกินไปสำหรับคนทั่วไปจะเข้าใจได้

ท่านอาจารย์ตอบว่า คำสอนของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าใหม่สำหรับทุกคนที่ไม่เคยฟังมาก่อน และยากจะเข้าใจเพราะเป็นพระปัญญาคุณของพระพุทธเจ้า พุทธศาสนิกชน คือ ผู้ฟังธรรมของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถามว่า ศาสนาพุทธต่างนิกายก็สอนการปฏิบัติต่าง ๆ กัน และพระธรรมคำสอนมีถึง ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นท์ ทำไมอาจารย์บอกว่ามีวิธีเดียว คือ ฟังให้เข้าใจ

ท่านอาจารย์ตอบว่า สภาพธรรมใดมีประโยชน์ที่สุด สภาพธรรมนั้นคือปัญญา ทางให้เกิดปัญญาก็คือฟังธรรม พิจารณาธรรม ไตร่ตรองธรรมที่ได้ยินได้ฟัง จนเข้าใจ เป็นปัญญาที่จะปฏิบัติกิจของปัญญา

www.dhammadhome.com

จบการสนทนาธรรม ๑๘.๐๐ น. มีดพอดี วันนี้ไปรับประทานเย็นกันเอง แต่ก็มีลูกหลานเวียดนามพาไปทานก๋วยเตี๋ยวอร่อยๆ ที่ไม่ใช่ฝอ ก็อร่อยดี แล้วยังกายสามัคคีกับสหยาธรรมที่ร่วมเดินทางด้วย กลับมารีบรายงานข่าว แต่ก็มีอุปสรรค เพราะไฟในโรงแรมดับหลายครั้ง เดินออกไปสำรวจนอกห้อง มีคนบอกว่า ไฟไหม้ มีเรื่องทำให้ตกใจอีกแล้ว มองจากบันไดหนีไฟจะเห็นควันสีดำกลุ่มใหญ่ มีไฟไหม้ตึกสูงที่ห่างออกไปประมาณ ๒๐๐ เมตร มีเสียงรถดับเพลิงกำลังปฏิบัติหน้าที่ แต่ก็ผ่านไปด้วยดี เพราะควบคุมเพลิงไว้ได้ โล่งใจไปที เพราะไม่รู้ จึงต้องกลัวภัยต่างๆ อยู่อย่างนี้ไปเรื่อยๆ เดี่ยวกลัว เดี่ยวโกรธ แล้วต่างก็ดับหมดไป ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเราจริง ๆ

๓๑ ธ.ค. ๒๕๕๗

วันนี้สนทนาธรรมเป็นวันที่ ๒ เมื่อวานนี้คนมาเต็มห้องประชุม นับได้เป็นร้อยมากกว่าที่ไปสนทนาธรรมตามต่างจังหวัดที่มีแต่พวกเรา จะมีเจ้าถิ่นไม่กี่คน ท่านอาจารย์บอกว่าแรก ๆ ก็มาเยอะ วันต่อ ๆ ไปก็จะน้อยลงเรื่อย ๆ แต่วันที่สองกลับมา

มากกว่าเดิม มีแม่ชีมาเพิ่มอีกหลายท่าน ส่วนเราความจำเลอะเลือน ทั้ง ๆ ที่บอกคนอื่น ด้วยวาจาและด้วยการเขียนว่า เริ่มสนทนาเวลา ๐๙.๐๐ – ๑๑.๐๐ น. แต่กลับเรียน ท่านอาจารย์หลังรับประทานอาหารเช้าว่า จะมารับท่านไปห้องสนทนาธรรมตอน ๐๙.๔๕ น. เพราะคิดว่าเริ่มสนทนาตอน ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. แล้วก็มานอนพักผ่อนดู ทีวี (ที่เมื่อคืนดูไม่ได้ ผู้จัดการโรงแรมบอกว่า เพราะไฟไหม้ตึกที่อยู่ห่างไป ๕๐๐ เมตร เมื่อคืนวานนี้นาน ๖ ชั่วโมง มีคนเสียชีวิตด้วย ๑ คน ที่เราเห็นนั้นไหม้มานานแล้ว ทำให้ ระบบไฟฟ้าขัดข้องทั้งบริเวณนี้ ไม่ใช่เฉพาะที่โรงแรมนี้เท่านั้น) คุยกันว่า การจัดสนทนา ธรรมครั้งนี้ให้เวลาพักผ่อนเยอะดี ลืมเสียสนิทเลยว่า เริ่มสนทนาตั้งแต่ ๙ โมง ทำให้นึก เห็นใจคนที่ตกเครื่องบิน หรือตกรถเพราะดูเวลาผิดบ้าง จำผิดวันบ้าง เพราะอะไร ๆ ก็ เกิดขึ้นได้ทั้งนั้น เมื่อมีเหตุปัจจัยจะให้เป็นอย่างนี้ แต่ก่อนก็จะนึกตำหนิในใจว่า ทำไม สะเพร่า ไม่ระมัดระวังอย่างนี้ โชคดีที่ท่านอาจารย์เข้าใจว่า เราพูดเวลาผิด ท่านก็เลย เดินไปห้องสนทนาธรรมเอง ผ่านมา ๒ วัน ปฏิบัติหน้าที่ผู้ดูแลท่านอาจารย์ไม่ผ่าน เกณฑ์มาตรฐานที่คุณแก้วตา คุณสุกัญญา คุณอ้อมทำไว้อย่างดี วันแรกก็ไปรับท่าน อาจารย์สาย ท่านลงไปทานข้าวก่อนแล้ว วันนี้ก็สายอีกตามเคยเพราะจำเวลาผิดไป ๑ ชั่วโมง เข้าใจความเป็นอนัตตาของสภาพธรรมทั้งหลายเพิ่มขึ้น แม้จะเป็นเพียงแค่การ คิดนึกถึงชื่อของอนัตตา ไม่ใช่ประจักษ์ลักษณะของสภาพความเป็นอนัตตาจริง ๆ ในขณะที่กำลังปรากฏก็ตาม

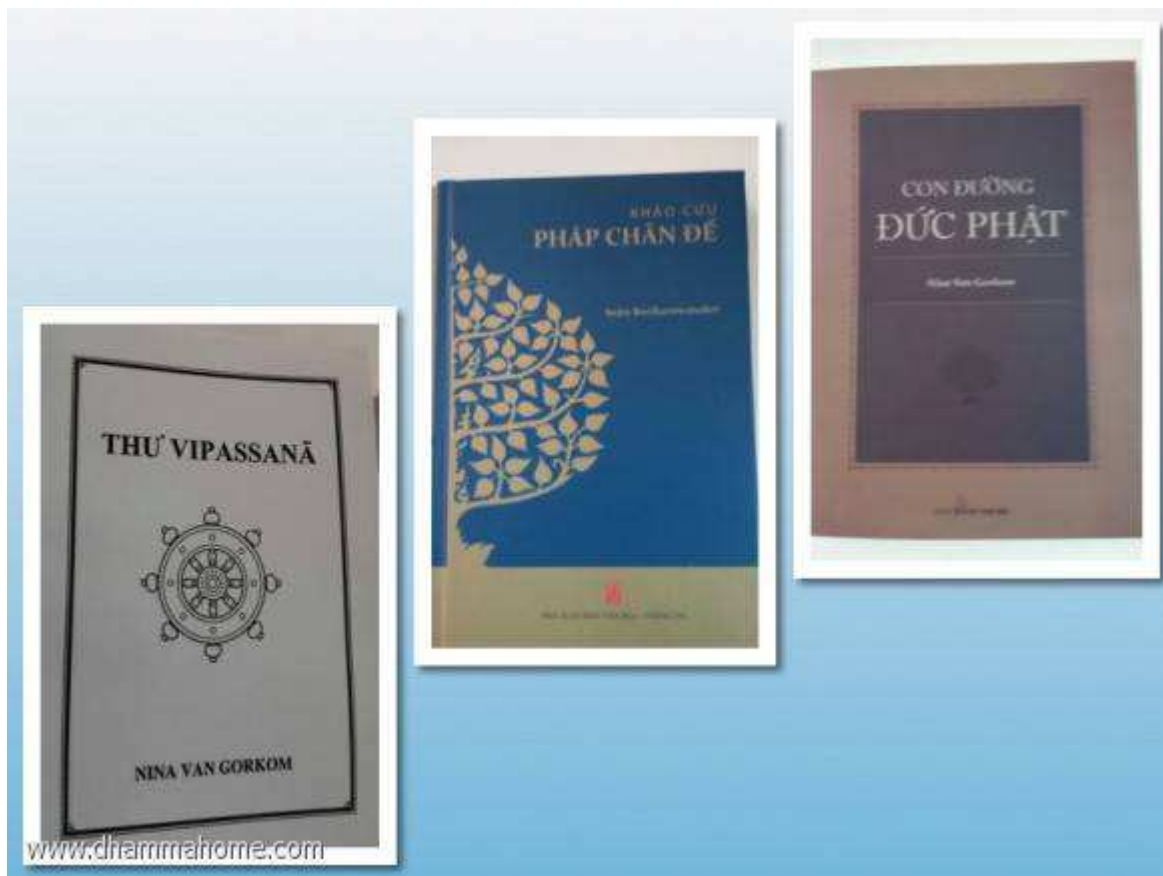

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๕๘ ค่ะ ทุกท่าน อย่าเพิ่งงัวเงีย เขียนเรื่องเดียวกันหรือเปล่า เรื่องเดียวกัน คือ สนทนาธรรมข้ามปี แต่คนละเวลา เนื่องจากเมื่อวานหลังรับประทานอาหารกลางวันแล้ว ก็เดินย่อยอาหารด้วยการเดินเล่นดูสินค้าตามร้านต่าง ๆ ข้างถนน จนเกือบ ๔ โมงเย็น จึงเข้าไปสนทนาธรรม แล้วก็ติดต่อประสานเรื่องไปทะเลทราย มูยเน่ แกรนด์แคนยอนของเวียดนามในวันปีใหม่ คือ วันนี้

เมื่อวานสนทนารธรรมรอบบ่ายเสร็จแล้วก็ไปรับประทานเผื่อใกล้โรงแรม กลับมาเล่าเรื่องการสนทนารธรรมข้ามปีประจำวัน แต่เล่าไม่จบเพราะเหนื่อยอ่อนเลยหลับไปก่อนตอนสามทุ่ม วันนี้นัดให้โรงแรมโทรมาปลุกตอนตี ๓ เพื่อเดินทางไปมุยเน่ตอนตี ๔ คนข้างตัวก็เตือนให้เล่าเรื่องให้แฟนคลับฟังก่อนไปมุยเน่ เพราะได้ส่งรูปไปให้น้องวันชัย ภู่งาม เรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่เมื่อคืน ลูกสาวก็กดดันว่าเมื่อคืนวานนี้ค่อยจะอ่านจนถึงเที่ยงคืน คุณแม่ก็ยังไม่ส่ง ความจริงส่งแล้ว แต่ทีมงานยังไม่ปลดล็อค ต้องขอบคุณหลายฝ่ายที่ช่วยกันกดดัน จนต้องตื่นมาเขียนตอนนี้ คือ ตีสองของวันที่ ๑ ม.ค. ๒๕๕๘ ค่ะ

คงต้องรีบจบแล้วค่ะ เพราะมีเหตุปัจจัยที่สำคัญคือ notebook ที่พิมพ์อยู่ battery หมด ทั้ง ๆ ที่เสียบกับ Power Bank กำลังจะจบพอดี ที่พิมพ์แล้วหายไปหมด (ขอหลอกว่าที่หายไปสนุกมาก) และตอนนี้ก็เกือบตีสามแล้ว ต้องรีบอาบน้ำเตรียมตัวไปมูยเน่ โลกที่กำลังทำกิจของโลภะ คือ ติดข้องต้องการเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่ได้ยินเขาบอกว่าสวย ว่าดี น่าดูน่าชม ก็ต้องชวนขวายนพวกรุ่น ๆ ไปเที่ยวชมให้คุ้มกับมาเวียดนามทั้งที่ลืมตัวไปว่ามาเวียดนามเพื่อฟังธรรม

สวัสดีปีใหม่อีกครั้งค่ะ ขอความสวัสดิ์ถึงมีแด่ทุกท่านด้วยการเข้าใจธรรมะเพิ่มขึ้น ๆ ทุกขณะ เพราะขณะที่มีค่าที่สุดในสังสารวัฏ คือ ขณะ que เข้าใจธรรมะค่ะ

มุยเน่

๑ ม.ค. ๒๕๕๘

วันนี้เดินทางไปชมมุยเน่ สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญอีกแห่งของเวียดนามใต้ ความจริงต้องค้าง ๑ คืน จึงจะเที่ยวได้ครบถ้วน แต่เพิ่งติดต่อทัวร์ก่อนล่วงหน้า ๑ วัน โรงแรมดี ๆ ราคาเหมาะสมจึงเต็มหมด และน้อง ๒ คน คือ น้องชุงกับน้องติ่มต้องกลับไปทำงาน ไม่มีวันอื่นให้เลือกอีก จึงต้องเที่ยววันเดียวกลับ แต่ต้องออกตั้งแต่ตี ๔ และกลับถึงโรงแรม ๔ ทุ่ม รวมราคาค่ารถแวนสำหรับ ๑๒ คน อาหารกล่องมื้อเช้าจากโรงแรม อาหารกลางวัน ค่าเข้าชมสถานที่ คนละ ๓๔ ดอลลาร์ ถ้าค้าง ๑ คืน ๗๐ ดอลลาร์

มุยเน่เป็นชื่อเมืองชายทะเลเล็ก ๆ มุยเน่เป็นภาษาเวียดนาม (ก็แน่นอน ประเทศเวียดนามก็ต้องใช้ภาษาเวียดนามอยู่แล้ว) มุย แปลว่า ยอดเขา เน่ คือ ที่หลบพายุ

มูยเน่ คือ แหลมที่เย็นไปในทะเลเป็นยออดภูเขาเล็ก ๆ ที่บังพายุให้เรือประมงที่จอดอยู่
มากมาย เพิ่งมีชื่อเสียงเมื่อ ๒๐ กว่าปีมานี้เอง เพราะรัฐบาลสร้างถนนและเมื่อเกิด
คราส (ไม่แน่ใจว่าเป็นสุริยคราส หรือจันทรคราส ไกด์พูดภาษาอังกฤษ)

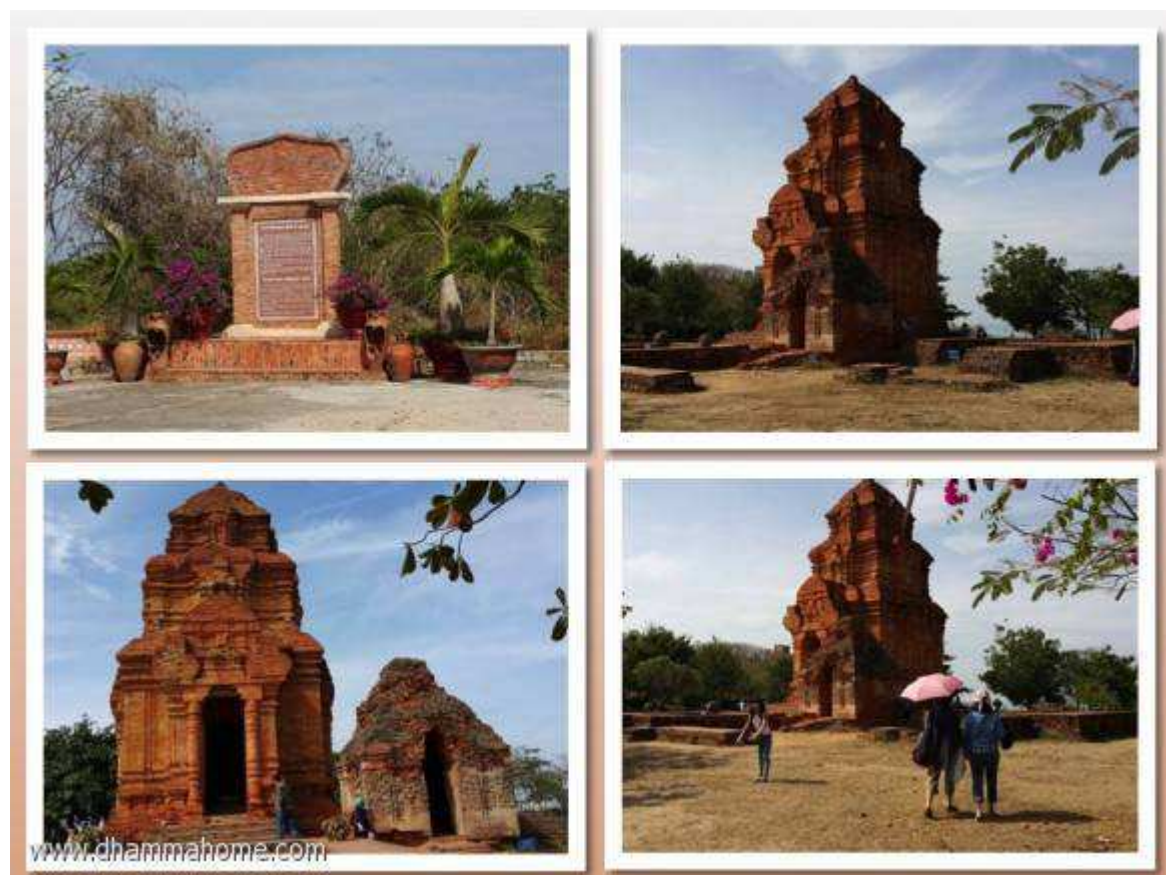

เมื่อ ๑๐ กว่าปีก่อนมยุเน่เป็นจุดที่สามารถชมคราสนั้นได้ดีที่สุด คนจึงหลั่งไหลไปเที่ยวชม และพบว่ามยุเน่ มีสถานที่ให้ท่องเที่ยวมากมาย มีทั้งมหาสมุทร หาดทราย ทะเลสาบ เนินทราย ที่มีทั้งสีขาวและสีแดงที่เกิดจากสนิมเหล็ก จึงมีรีสอร์ทและภัตตาคารริมทะเลมากมาย มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินเต็มเมือง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวรัสเซียที่หนีหนาวมาอยู่ที่นี่ปีละ ๔ เดือน (เหมือนนกอพยพเลย จริง ๆ ก็เหมือนกัน คือ มีจิต เจตสิกที่ยังคงมีกิเลสติดข้องกับสิ่งที่น่าพอใจ คือ อากาศอบอุ่น กำลังสบาย มีแต่รูปที่ต่างกันไปตามกรรมทำให้วิธียพพต่างกัน บางพวกใช้ปีกบินมา บางพวกใช้เงินให้คนอื่นพาบินมา) ตื่นตั้งแต่ตีสอง เพื่อรายงานการสนทนารธรรมเมื่อวันก่อน แต่ขัดข้องทางเทคนิคข้อมูลหายหมด ไม่เป็นไร ได้พยายามแล้ว แม้จะไม่สามารถรายงานได้ แต่ก็สะสมอยู่ในจิตของผู้เขียนแล้ว ส่วนผู้อ่านก็สามารถสะสมความเข้าใจธรรมะได้หลายแหล่งทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือ ฯลฯ อยู่แล้ว จนกว่าจะเข้าใจว่า ธรรมะคืออะไรที่กำลังปรากฏเพียงขณะเดียว แล้วก็ดับไปทันที ไม่กลับมาอีก จึงไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เมื่อไรที่ไม่ใช่เพียงพูด เพียงเขียน เพียงคิด แต่รู้ตรงลักษณะนั้นจริง ๆ นั่น

คือปฏิบัติธรรม ที่จะนำไปสู่การขัดเกลาความไม่รู้แล้ว และเพราะรู้เพิ่มขึ้น ภัยที่เกิดจากความไม่รู้ก็จะค่อยๆหมดไป

ออกเดินทางตอนตี ๔ ระยะทาง ๒๐๐ กม. ไกด์บอกว่าใช้เวลา ๕ ชั่วโมง เพราะกฎหมายกำหนดความเร็วไว้ที่ ๕๐ กม./ชม. จากไชน่อนออกนอกเมือง ถนนสร้างใหม่กว้างขวางและสวยงามระยะสั้นๆ เพราะยังสร้างไม่เสร็จ รถแวนถูกตำรวจเรียกให้หยุดเพื่อตรวจสอบเอกสาร คนขับคงไม่ได้เตรียมมา เสียเวลาต่อรองเกือบครึ่งชั่วโมง ต้องจ่ายเงินไต่รถ ๑ ล้านด่ง ที่ไหนๆ ที่ยังมีกิเลส มีโลภะ ความอยากได้ด้วยความรู้ว่าทรัพย์ที่หาได้ด้วยทุจริตกรรมนั้นนำไปนรกได้ ก็ทำให้เกิดการรีดไถ ช้อโกง ไม่ว่าที่ไหนหรืออาชีพใดที่สามารถทำได้

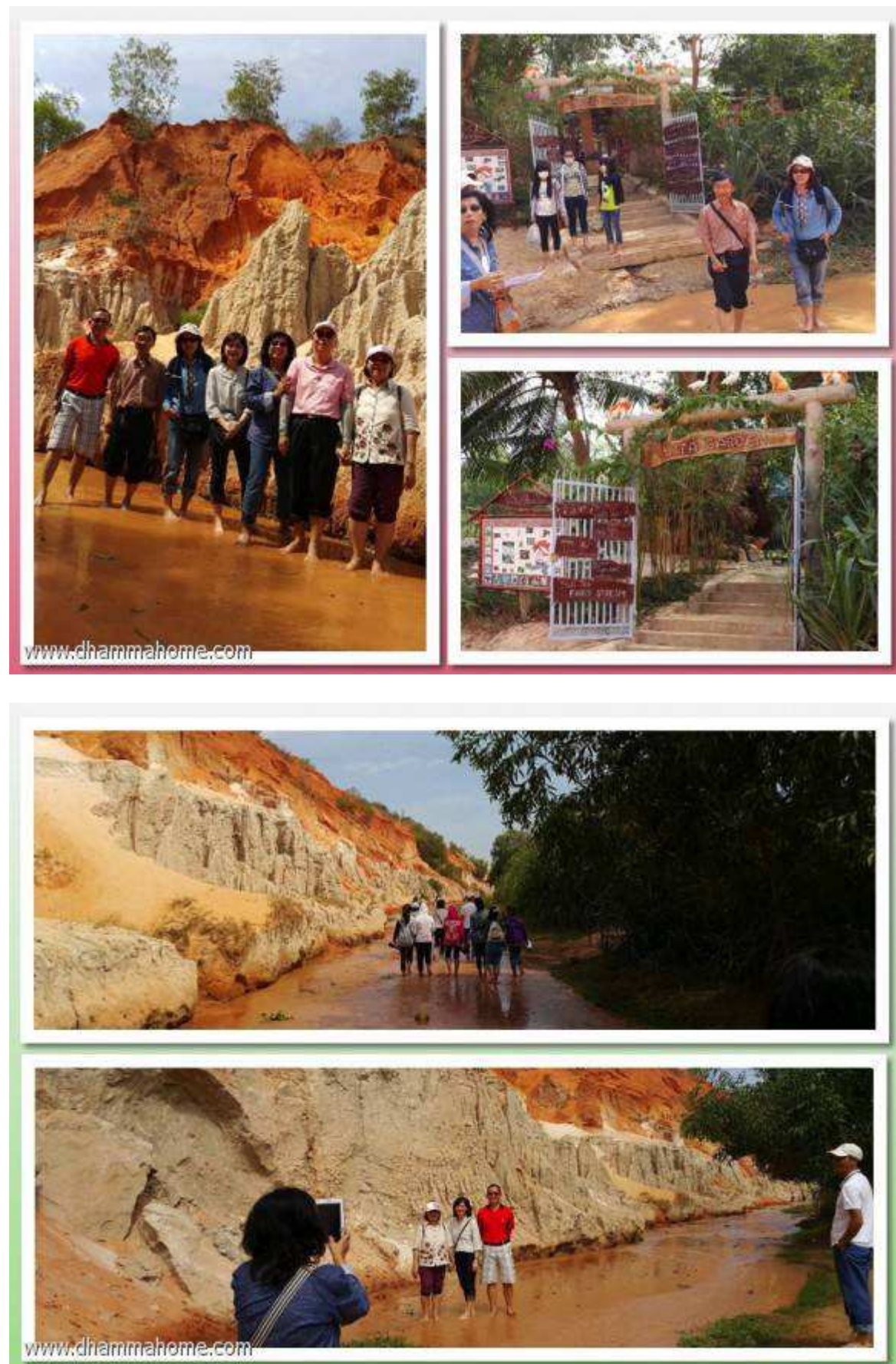

นั่งรถหลับ ๆ ตื่น ๆ รับประทานอาหารกล่องในรถจนเกือบ ๑๐ โมงเช้า ก็เห็นเมืองใหญ่สวยงาม ไกด์บอกชื่อจังหวัด แต่ก็จำยากมาก ผ่านเมืองนั้นแล้ว รถต้องแล่นเข้าไปในชนบทอีกเห็นไร่แก้วมังกรมากมาย จุดแรกที่แวะชม คือ หอคอยไปฐวา ชื่อเจ้าหญิงของจาม (จัมปา ชนชาติดั้งเดิมที่เป็นแขกฮินดู ปกครองเวียดนามกลางเมื่อหลายร้อยปีมาแล้ว แต่ต่อมา เพราะไม่มีลูกชายจึงถูกกลืนชาติ โดยการแต่งงานกับพวกเวียดนามอยู่ทางตอนเหนือ) หอคอยนี้ชาวเมืองสร้างเพื่ออุทิศให้เจ้าหญิงที่จัดการชลประทานให้เมืองที่แห้งแล้งอุดมสมบูรณ์ขึ้น

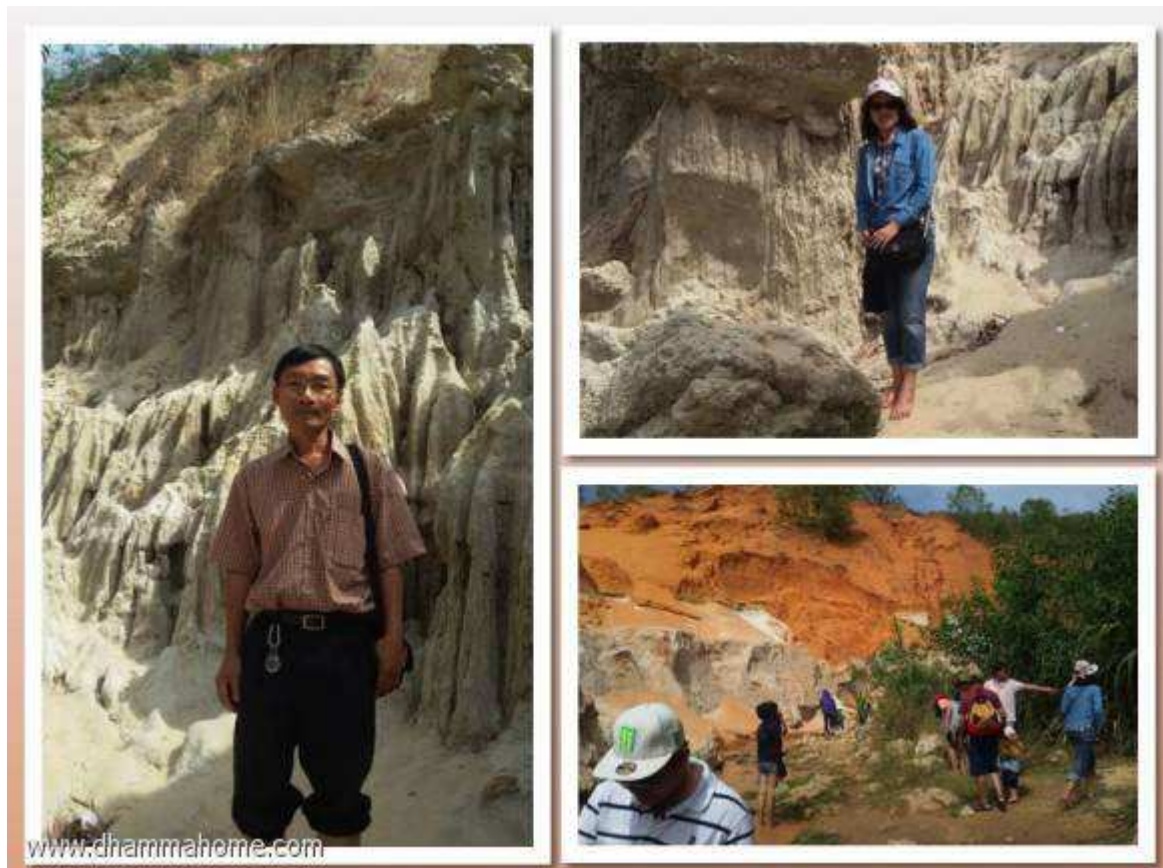

ระหว่างทางแวะที่ Fairy Stream ลำธารนางฟ้า เป็นทางน้ำเล็กๆตื้นๆ น้ำสีสนิม เหล็กไหลลงมาจากเนินทรายข้าง ๆ ต้องถอดรองเท้าเดินไปตามลำธาร เห็นหินข้างทาง ที่ถูกน้ำฝนกัดกร่อนเป็นรูปทรงต่าง ๆ คล้ายแพะเมืองผี ที่แพร่ แต่มี ๒ สี คือ ขาวและ แดงสนิมเหล็ก

จากนั้นเดินทางต่อไปมุยเน่ที่อยู่ริมมหาสมุทร รถแล่นผ่านคลองที่เป็นหมู่บ้านชาวประมง ถ้าค้างคืนก็จะได้ลงเรือชมหมู่บ้าน และรับประทานอาหารกลางวันที่ Golden Sand Restaurant ริมมหาสมุทร มีอาหารทะเลหลากหลาย ทั้งหอยเชลล์อบเนย หอยแครงลวก ปลาหนึ่งห่อแบ่งกับผัก หม้อไฟแกงส้มกุ้งทานกับขนมจีน และอีกหลายอย่าง อร่อยมาก เพลินเพลินกับรสอาหารและบรรยากาศรอบตัว ไม่มีสักขณะเดียวที่จะคิดว่าไม่ใช่เรา เป็นเพียงธรรมชาติที่เกิดปรากฏเพราะเหตุปัจจัย แล้วก็ดับไป ไม่กลับมาอีก มีแต่เราร้อนด้วยความอยากรู้ ๆ ขึ้นไปอีกว่า จากนั้นแล้วจะไปไหนต่อ จะสนุกสนานเพลิดเพลินอย่างไรอีก

โกดังพาไปดูเนินทรายสีขาวที่กว้างใหญ่ แต่รถแวนขึ้นไม่ได้ ต้องเช่ารถจี๊ปคนละ ๙ ดอลลาร์ไปเที่ยวในเวลาชั่วโมงครึ่ง แต่เมื่อไม่มีเวลาพอ จึงลงจากรถชมทะเลสาบน้ำจืดสีน้ำเงินเข้มที่มีเนินทรายสีขาวสูงเป็นฉากหลัง ริมฝั่งทะเลสาบมีไร่องุ่นสองฝั่ง ไร่ไวน์เขียวสดพุดปิลิวราวกับคลื่น เมื่อถูกแสงลมจากมหาสมุทรใกล้ ๆ พัดผ่าน ช่างเป็นภาพที่สวยงามน่าติดช่องจริง ๆ เพราะยังไม่รู้ว่าเกิดขึ้นเพียงขณะเดียวเท่านั้นแล้วก็ดับทันที จึงยังไม่อยากออกจากสังสารวัฏฏ์ ถ้ามีสิ่งที่น่ายินดีเช่นนี้ให้เห็น ให้สัมผัส เช่นนี้ตลอดไป แต่ก็เป็นไปไม่ได้

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

เมื่อไม่ได้ชม White Sand Dune จึงแวะที่ Red Sand Dune ที่เล็กกว่า ปีนขึ้นไปเพียงยอดเนินแรกก็เหนื่อยจนหอบ หลายท่านปีนไปอีกหลายยอด ไกด์เล่าว่า ทิวทัศน์เปลี่ยนแปลงทุกวันตามกระแสลม ความจริงต้องบอกว่า เปลี่ยนแปลงทุกขณะ แต่ยังไม่เห็นชัดเจน ต้องใช้เวลาระยะหนึ่ง เหมือนทุกสรรพสิ่งในโลก รวมทั้งความเข้าใจธรรมะด้วย

ออกจากมุยเน่ด้วยความชื่นมื่นตอน ๔ โมงเย็น นั่งรถกลับด้วยความสนุกสนาน ผลัดกันเล่าเรื่องตลกบ้าง ร้องเพลงบ้าง (คุณเบญจมาศกับคุณธีรพงศ์ สามีคุณสุภาพรรณ) เวลาเกือบ ๖ ชั่วโมงจึงผ่านไปอย่างรวดเร็ว เราไม่ได้นึกถึงธรรมะที่ได้ยินได้ฟังเลย ไม่ต้องแปลกใจเลยว่า ถ้าได้เกิดบนสวรรค์ มีศาลาสุรัธมาอยู่ใกล้ ๆ ก็คงไม่ไปฟังธรรมแน่ ๆ เพราะขนาดความสุขหายาบ ๆ บนโลกมนุษย์ก็ยังติดข้องเพลิดเพลินขนาดนี้

๒ ม.ค. ๒๕๕๘

วันนี้สนทนาธรรมทั้งช่วงเช้าและบ่ายเช่นเคย ช่วงเช้าเข้าไปฟังตอน ๑๐ โมง เพราะต้องรายงานข่าววันก่อนให้เสร็จ มิฉะนั้นจะเป็นดินพอกหางหมู แล้วก็จะลืมว่าวันก่อนทำอะไรบ้าง เข้าไปเห็นผู้ร่วมเข้าฟังมากกว่าทุกวัน จนที่นั่งเต็ม พวกเราคนไทยต้องยืนฟังอยู่หลังห้อง น่าปลื้มใจจริงๆ ที่มีคนสนใจมากขนาดนี้

แม้จะเข้าไปฟังสาย แต่ก็ทันได้ยินสหายธรรมเวียดนามเป็นหญิงสาวสวยกล่าวว่า คำสอนของท่านอาจารย์สอนนี้ ไม่เคยได้ยินมาก่อนเลยในชีวิต เพียงได้ยินก็เกิด

ปิติ ใจเบาสบายเห็นสีหน้า Tam Bach คนแปลและคณะผู้จัดเข้มขึ้นมาก เธอกล่าวว่า
สาธุ สาธุ สาธุ ได้เห็นสีหน้า ที่แสดงความปิติของผู้เข้าใจธรรมะแล้ว ก็พลอยปิติไปด้วย

ท่านอาจารย์กล่าวว่า คำสอนของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าใหม่เสมอสำหรับผู้ที่ไม่เข้าใจ ก่อนการตรัสรู้ของพระองค์ ก็ไม่เคยมีใครได้ยินคำสอนว่า ทุกอย่างเป็นธรรมะที่มีจริงที่กำลังปรากฏ ไม่ใช่สัตว์ บุคคล ตัวตน ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เกิดแล้วก็ดับไปทันที ไม่กลับมาอีกเลย เมื่อตรัสรู้แล้ว ก็ทรงโน้มพระทัยที่จะไม่แสดงธรรม เพราะธรรมะนั้นลึกซึ้งมาก และสวณกระแสนของโลก ที่ยึดถือว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด เทียง และเป็นสุข แต่เพราะพระมหากรุณาคุณทรงทราบว่าผู้สะสมความเข้าใจมาแล้ว เมื่อได้ฟังอีก ก็สามารถรู้ตามได้

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

พักรับประทานอาหารกลางวันตอน ๑๑ โมง คุณ Thai เปลี่ยนร้านอาหารไปเขตต่าง ๆ เพื่อให้พวกเราได้ชมเมืองไชน่ฮอนอย่างทั่วถึง และหลังทานอาหารเสร็จใครจะกลับโรงแรมหรือเที่ยวชมเมืองต่อก็ได้ เพราะสนทนาธรรมช่วงบ่ายเริ่มสี่โมงถึงหกโมงเย็น

วันนี้บางท่านจึงเข้าชมพิพิธภัณฑ์ บางกลุ่มเดินเล่นกลับโรงแรม บางกลุ่มรีบกลับมานอนเอาแรงที่โรงแรม บางกลุ่มเดินช้อปปิ้ง (คงเดาออกว่ามีใครบ้าง) ช่างเข้าใจ ผู้ที่ยังมีโรคะหลากหลายจริง ๆ

ตอนป่ายคนฟังก็ยังมีมากเหมือนเดิม ดูเหมือนจะเพิ่มขึ้นทุกวัน ท่านอาจารย์อาจได้ตั้ง มศพ.สาขาไชน่องก็ได้ ได้เห็นครอบครัวหนุ่มสาวอุ้มลูกงูลานมาฟังด้วย คงไม่มีใครเลี้ยงลูกให้ที่บ้าน คนฟังเก่าก็ยังมาฟังเหมือนเดิม แสดงว่าฟังเข้าใจบ้างแล้ว ถ้าไม่เข้าใจเลยคงไม่ติดตามมาฟังต่อเนื่อง

พวกเราบางคนออกจากห้องประชุมก่อน เพื่อเดินทางไปรับประทานอาหารเย็นบนเรือสำเภานินโดจีน วันนี้นั่งแท็กซี่ไปท่าเรือกันเอง เคยไปครั้งหนึ่งเมื่อปีก่อน คิดว่าจะเหมือนเดิมที่เป็นเรือเหล็กขนาดใหญ่ ๓ ชั้น มีผู้โดยสารหลายร้อยคน มีกลาสีเรือแต่งชุดขาวมายืนเข้าแถวต้อนรับ มีการแสดงหลายชุด และอาหารมากมาย เห็นว่าบริษัทนั้นเลิกกิจการไปแล้วอาจจะขาดทุน

วันนี้ได้นั่งเรือไม้ ๒ ชั้น มีไฟประดับเป็นใบเรือสำเภา ก็สนุกเหมือนกัน แต่ไม่เหมือนเดิม ที่จริงแล้วไม่มีขณะไหนที่เหมือนเดิม เกิดแล้วดับไปหมดไปไม่กลับมาอีกเลย

๓ ม.ค. ๒๕๕๘

สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง

วันนี้ดสนทนาธรรม เพื่อให้วิทยากรได้หยุดพักผ่อน ๑ วัน คุณ Thai พาพวกเรา
ทั้งหมดและคนเวียดนามบางส่วน นั่งรถบัสคันใหญ่ออกนอกเมืองไชน่ฮอนลงได้ไป
สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง ระยะทาง ๙๐ กม. แต่ใช้เวลา ๒ ชั่วโมง คราวก่อนไปแล้วยัง
จำได้ แต่คราวนี้ไม่มีอะไรเหมือนเดิมเลย

เพราะสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงนั้นใหญ่มาก แล้วแต่จะไปเที่ยวชมจุดไหน ดันแม่น้ำโขงอยู่ริเบต ไหลผ่านจีน พม่า ลาว ไทย เขมร ก่อนไหลลงสู่ทะเลที่เวียดนาม ซึ่งแยกย่อยออกเป็นแม่น้ำสายเล็ก ๆ สาย มองจากเครื่องบินมีลักษณะเหมือนมังกร เมืองที่จะไปลงเรือนั้นสะอาด สวยงาม มีโรงแรมหลายแห่ง จำชื่อเมืองไม่ได้

ลงจากรถบัส ขึ้นเรือขนาดกลางล่องแม่น้ำ แวะชมโรงงานทำอิฐ โรงงานทำ
มะพร้าว โรงงานทำเส้น แต่ละแห่งก็ขายของที่ระลึก

แล้วนั่งรถขนาดเล็ก มีที่นั่ง ๒ แถว นั่งได้ข้างละ ๓ คน ไม่มีหลังคา เล่นไปตาม ถนนซีเมนต์เล็ก ๆ ที่เดิมคงเป็นร่องสวน พาไปทานอาหารกลางวันในสวนมะพร้าวที่เป็นธรรมชาติจริง ๆ อาหารเวียดนามนั้น ส่วนใหญ่เป็นแผ่นแป้งห่อด้วยผัก เนื้อสัตว์ ใส่น้ำจิ้ม แล้วห่อเป็นท่อนกลม ๆ

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

วันนี้เนื้อสัตว์เป็นปลาทอดตั้งมา ดูเหมือนปลาทอดแล้วว่ายน้ำมาสูปาก มีหัวปลี
 ซุปแป้งทอด ขนมหจัน และอื่น ๆ

รับประทานข้าวแล้วต้องเดินไปตามร่องสวนแต่ปรับปรุงทางด้วยแผ่นซีเมนต์และ
ไม่ต้องข้ามร่องสวนด้วยต้นมะพร้าว เพราะพาดด้วยแผ่นซีเมนต์แทน คณะท่านอาจารย์
ไม่เดินมาด้วย ก็อยู่สนทนาธรรมที่ร้านอาหารแล้วเดินทางกลับด้วยแท็กซี่ไปขึ้นรถบัส

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

พวกเราเดินมาประมาณ ๒๐๐ เมตร ก็นั่งเรือแจวชมสวน บรรยากาศในสวนก็ร่มรื่น แต่ตอนนี้เริ่มมีรถมอเตอร์ไซด์วิ่งมากขึ้น ลงจากเรือแจวก็ขึ้นเรือเครื่องมีหลังคาประทุนกันแดด ขากลับน้ำขึ้น เวลาลอดสะพานต้องลดประทุนลง พวกเราต้องหมอบกับพื้น แล้วก็ขึ้นรถบัสนคันเดิม เดินทางกลับไชน่ฮอน ถึงเวลาหกโมงกว่า

ถึงโรงแรมแล้วออกไปหาอาหารทานเอง วันนี้ของ Hang พาไปทานที่ภัตตาคารในซอยตรงข้ามโรงแรม ช่วยกันสั่งอาหารไปมาได้ทานข้าวต้ม ผัดผักนึ่งไฟแดง ผัดมะเขือยาว ที่อร่อยและราคาไม่แพง ไปกัน ๑๐ คน ไม่ถึงสองล้าน

อีกวันหนึ่งในสังสารวัฏก็หมดไป เดินทางจากที่หนึ่งสู่ที่หนึ่งด้วยวิธีต่าง ๆ ได้เห็น ได้ยิน ลิ้มรสต่าง ๆ กันไป ไม่ต่างกับวันอื่น ๆ ในสังสารวัฏ ที่เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น คิดนึกแล้วก็ไม่รู้ว่าเป็นธรรมะอย่างหนึ่ง ที่เพียงเกิดขึ้นทำกิจหน้าที่ของตนแล้วก็ดับไป ไม่กลับมาอีกจึงยังติดข้องต้องการจะเห็นสิ่งสวย ๆ งาม ๆ แปลกตา ได้ลิ้มรสอาหารอร่อย ๆ ต่อไปไม่สิ้นสุด

๔ ม.ค. ๒๕๕๘

ไปสนทนาธรรมนอกโรงแรม

วันนี้ คุณด็กไค้ (ทำนองนี้) เชิญท่านอาจารย์และสหายนิกาย ไปสนทนาธรรมที่เพนท์เฮาส์ในเขต ๗ ที่เป็นย่านเมืองใหม่ บ้านท่านเป็นคอนโดมิเนียมอยู่ชั้น ๒๒ เป็นศูนย์ปฏิบัติสมาธิด้วย

เห็นคุณดึกแล้วอดทิ้งไม่ได้ ที่ยังหนุ่ม หน้าตาหล่อ ฐานะดี ที่สำคัญ มีศรัทธาในการศึกษาธรรมะด้วย ได้มาร่วมสนทนาตั้งแต่ปีก่อน แล้วติดตามฟังธรรมจากคุณเต็มเรื่อยมา มาปีนี้ขอเป็นเจ้าภาพจัดสนทนาธรรม และเลี้ยงอาหารกลางวันทุกคน ที่เพนท์เฮาส์ชั้น ๒๒ ในย่านคนรวยของไชน่ฮอน

มีผู้ร่วมฟังเก่าหลายคน รวมทั้งคนใหม่ๆ ที่คงเป็นญาติพี่น้อง เพื่อนของคุณตีก มีหลายคนหน้าตาผิวพรรณดีมาก มีภิกษุและนักบวชหญิงด้วย มีคำถามถึงวิธีควบคุมอารมณ์

ท่านอาจารย์บอกว่าไม่มี นอกจากฟังให้เข้าใจ เธอถามต่อว่าจะตัดกรรมอย่างไร ท่านอาจารย์ถามกลับว่า กรรมคืออะไร เป็นสภาพธรรมอะไร เธอหงุดหงิดมาก บอกว่า ที่มาวันนี้เพราะจะถามถึงวิธี เมื่อไม่มีวิธี ก็ไม่น่าสนใจ เพราะเธอจะได้ตอบคำถามของคนที่มาวัดได้

www.dhammadhome.com

สาวน้อยสวยสะดุดตา ผิวขาวใสพูดภาษาเวียดนามพร้อมกับร้องไห้ เดาเอาว่า เธอคงปลื้มปิติที่ได้ฟังธรรม แล้วเธอแปลคำพูดตัวเองเป็นภาษาอังกฤษว่า ท่านอาจารย์ บอกว่า มีแต่ธรรมะที่เกิดปรากฏ ไม่ใช่สัตว์ บุคคล ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา ทุกอย่างเกิด ดับ ไม่เที่ยง เป็นอนัตตา นี่คือความจริงของชีวิต เธอบอกว่ารับไม่ได้ เพราะเธอรู้สึกว่ ะชดดีที่ได้เกิดเป็นคนนี้ (สมควรคิดอย่างนั้นเพราะสวยมาก ทำทางเป็นคุณหนูไฮโซ) แต่ เมื่อได้ฟังอาจารย์พูดอย่างนี้ ก็แสดงว่าพ่อแม่ไม่มีจริง คนที่เธอรักก็ไม่จริงด้วย รู้สึกใจ หาย รับไม่ได้ จนต้องร้องไห้ออกมา เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนี้

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

ท่านอาจารย์ตอบว่า เพราะไม่รู้ และเพราะติดข้อง ตัองค่อย ๆ ศึกษาธรรมะให้
เข้าใจความจริงมากขึ้น

จบการสนทนาเวลา ๑๑:๓๐ น. เจ้าภาพมอบของที่ระลึกให้ท่านอาจารย์และ
วิทยากร แล้วเลี้ยงอาหารกลางวัน ถ่ายภาพร่วมกันเป็นที่ระลึก แล้วนั่งรถกลับโรงแรม

วันนี้น้องซุง (จันทนา ส่องแสงจินดา มหาอุบาสิกาผู้มีศรัทธาบริจาคค่าสถานที่
วิทยุมานานปี) พร้อมกับน้องติ่ม เพื่อนคู่หู เดินทางกลับก่อนเพราะต้องไปทำงาน

ทิ้งให้พี่ ๆ ป้า ๆ ยาย ๆ อยู่กันต่อไป ก่อนจากไป น้องซุงยังได้บริจาคเงิน ๑๐๐ ยูเอสดอลลาร์ ช่วยค่าห้องประชุมที่แพงมาก วันละ ๓๐๐ ดอลลาร์ ขออนุโมทนาน้องซุง ผู้กล้าที่ต่อสู้กับความตระหนี่จนชนะ สามารถสละได้ค่ะ (พี่ยังสู้กับความตระหนี่ไม่ได้เลย เริ่มสู้กันทีไร แพ้ทุกที) จะเห็นได้ว่าสละทรัพย์ที่อยู่นอกกายยังยากขนาดนี้ แล้วสละความติดข้องเพิลิดเพิลินจะยากกว่านี้ขนาดไหน จะต้องอาศัยปัญญาที่คมกล้าอย่างยิ่งที่ต้องเริ่มสะสมด้วยการพึงธรรมด้วยดี และพิจารณาด้วยความแยบคาย

วันจันทร์ที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๘

วันนี้คนมาสนทนาธรรมแน่นห้องประชุมเหมือนเดิม ทั้ง ๆ ที่มีบางคนกลับไปทำงานที่ฮานอยแล้ว รวมทั้งคุณท้ายที่ต้องรีบไปเคลียร์งานให้เสร็จ ก่อนจะตามมาสนทนาธรรมที่แก่งกระจานอีก ๒ อาทิตย์

คุณท้ายเล่าถึงแผนในอนาคตให้ฟังว่า จะลดงานให้น้อยที่สุด ทำงานแค่พอมีพอใช้ แล้วจะใช้เวลาศึกษาธรรมะให้มากขึ้น เหมือนกับคนอื่น ๆ ที่คิดว่า ธรรมะกับการทำงานนั้นต้องแยกกัน ความจริงถ้าเข้าใจธรรมะแล้วจะรู้ว่า มีธรรมะเกิดปรากฏให้ระลึกศึกษาตลอดเวลา ไม่ว่าจะทำอะไร เพียงแต่ยังไม่เข้าใจพอที่จะระลึกศึกษาลักษณะของสภาพธรรมที่กำลังปรากฏเท่านั้น และไม่มีใครสามารถศึกษาธรรมะตลอดเวลา ไม่ต้องทำอย่างอื่น เมื่อเป็นฆราวาส ผู้ครองเรือน ก็จำเป็นต้องทำงานเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัวให้มีความสุข

www.dhammadhome.com

แม้แต่พระอริยบุคคลชั้นพระโสดาบัน อย่างท่านอนาถปิณฑิกเศรษฐี ท่านวิสาขามหาอุบาสิกา ท่านก็ยังทำธุรกิจ พยายามพูดให้คุณท่ายเข้าใจ แต่เพราะภาษาอังกฤษไม่ค่อยแข็งแรง หรือเพราะคุณท่ายไม่เคยอ่านพระสูตร จึงไม่เข้าใจ เมื่อพูดถึงท่านอนาถะ หรือท่านวิสาขา น่าจะเป็นทั้ง ๒ อย่าง เพราะมันแต่นั่งหลับตาทำสมาธิ ไม่เคยศึกษาพระสูตร หรือคำสอนอื่น ๆ เลย และ เมื่อมาสนทนากับท่านอาจารย์มีเวลาจำกัด จึงพูดถึงเรื่องสภาพธรรม ไม่เหมือนพวกเรา ที่ฟังคำบรรยายแนวทางวิปัสสนามาคนละหลายรอบ ได้ฟังพระสูตรที่เกี่ยวข้องที่ท่านอาจารย์ยกมาประกอบคำบรรยายพอสมควร ที่จะนำมาเทียบเคียงกับชีวิตประจำวันได้

น้อง ๆ พาไปทานอาหารกลางวันที่ Monsoon Restaurant เป็นอาหารนานาชาติ มีต้มยำและส้มตำเป็นของไทย แกงหมู คล้าย ๆ พะไล้ เป็นของพม่า แกงเผ็ดปลาใส่กะทิเป็นของเขมร แม่ชี และสาวเวียดนามที่อยู่อเมริกาขอเป็นเจ้าภาพ เมื่อไปขอบคุณ

เธอยกมือไหว้เรา บอกว่าคณะของท่านอาจารย์มาทำประโยชน์ให้พวกเธอมากมาย ทำให้ได้เข้าใจธรรมะ ตอบแทนเพียงแค่นี้ยังเล็กน้อยมาก ตอนออกจากร้านกลับโรงแรม ฝนก็เทลงมา สมชื่อร้านว่า มรสุม น้องเวียดนามบอกว่าฝนไชน่ฮอนเป็นอย่างนี้ อยู่ ๆ ก็ตก เดี่ยวก็หยุด แล้วก็จริงอย่างนั้น เรากลับโรงแรมเป็นคณะแรกพร้อมทั้งอาจารย์ แม้มีร่วมทางมาส่งหลายคน ก็ยังถูกละอองฝน เป็นหวัดนิดหน่อย

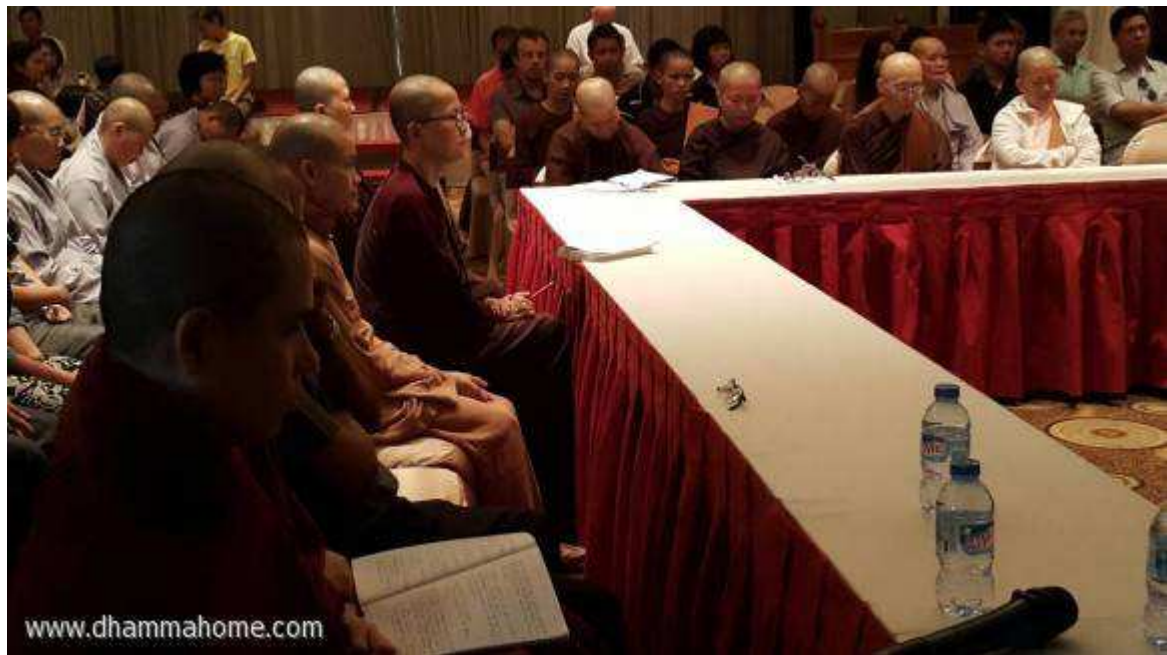

พอจะทราบว่า พระธรรมที่ทรงแสดงนั้นเพื่อพุทธบริษัททั้งหมด ทั้งที่ยังครองเรือนและออกบวชเพื่อขัดเกลากิเลส พระธรรมที่ทรงแสดงนั้นงามในเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุด สามารถประพฤติปฏิบัติตามความเข้าใจของตน ไม่ใช่สอนให้หลุดพ้นอย่างเดียว เมื่อยังเข้าใจไม่พอที่จะสละอาคารบ้านเรือนออกบวช ก็ต้องใช้ชีวิตอย่างฆราวาส เมื่อยังอยู่ครองเรือน ก็ต้องหาทรัพย์ในทางสุจริต เพราะทรงแสดงว่า สุขของผู้ครองเรือนมี ๔ คือ มีทรัพย์ ใช้จ่ายทรัพย์ ไม่มีหนี้ ทำการงานที่ไม่มีโทษ ซึ่งทรัพย์จะเกิดขึ้นได้ด้วยความขยันในกิจการงานทั้งปวง เมื่อหาทรัพย์มาได้แล้ว ก็รู้จักเก็บรักษา คบเพื่อนดีที่รู้จักทำมาหากิน ไม่เป็นทาสอบายมุข และ รู้จักใช้จ่าย ไม่ฟุ่มเฟือย แบ่งทรัพย์ที่หามาได้ออกเป็น ๔ ส่วน ส่วนหนึ่งใช้เลี้ยงตัวเอง บุตร ภรรยา บิดามารดา ให้เป็นสุข เสียภาษี ทำบุญ อีก ๑ ส่วน เก็บไว้ใช้จ่ายเมื่อจำเป็น อีก ๒ ส่วนเก็บไว้ลงทุน เพื่อเพิ่มพูนทรัพย์ให้มากขึ้น ถ้าเป็นคฤหัสถ์ไม่มีทรัพย์ก็เกิดทุกข์ ๔ อย่างที่ตรงข้ามกัน เพราะไม่เข้าใจว่า ตนเองยังมีครอบครัว ยังต้องหาทรัพย์เพื่อยังชีพ ไม่ใช่หนักบวชที่สละอาคารบ้านเรือน มีชีวิตอยู่กับการขอ เพื่อศึกษาธรรมะ ขัดเกลากิเลสเท่านั้น คิดถึง

ตนเองเมื่อไปทำสมาธิด้วยความไม่เข้าใจ ไม่อยากทำงานเพราะเบื่อ เหงื่อๆ ซี้ๆ เกียจ
เลยอยากจะทำบวชชี คิดว่าสบายกว่า เงินก็ไม่ต้องใช้ กินข้าวกันบาตรพระ แต่ชีวิตจริง
ไม่ใช่อย่างนั้นเลย

ผู้ฟังมีทั้งพระ แม่ชี และฆราวาส ต้องชมเชยการทำงานของทีมงานเวียดนาม ที่
 แข็งขันมาก และน่าแปลกที่ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง หรือผู้หญิงจะสะสมปัญญามากกว่า
 ผู้ชาย ก็คิดฟังซ่านไป หญิงหรือชาย ก็เป็นเพียงรูปที่ไม่สามารถจะรู้อะไรได้เลย เกิดจาก
 กรรมเป็นปัจจัย แล้วก็เคยเป็นมาแล้วทั้งผู้หญิงผู้ชาย ยกเว้นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธ
 เจ้าที่ไม่เคยปรากฏว่าเคยเกิดเป็นผู้หญิงเลย

มีคำถามจากผู้ฟังมากมาย ต่างก็ตั้งใจฟัง ตั้งใจถาม เวลาแต่ละช่วง ๒ ชั่วโมงผ่านไปอย่างรวดเร็ว ต้องตอบคำถามช่วงต่อไปบ่อย ๆ ความจริงเวลา ๙ วัน วันละ ๔ ชั่วโมงนั้นน้อยเกินไป เขาต้องฟังแนวทางเจริญเจริญวิปัสสนาตั้งแต่เริ่มต้น เสียหายที่ไม่มีใครแปลเป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาเวียดนาม

มีผู้มาสมัครเป็นสมาชิกชมรมบ้านธัมมะ มศพ. หลายคน บางคนต้องกลับไปทำงาน แต่ทิ้งชื่อและ email ไว้ เธอเป็นนักร้องดังของเวียดนาม นักร้อง The Voice of Vietnam เสียหายที่ไม่ได้ถ่ายภาพไว้ แต่ก็ทำให้เกิดความคิดว่าควรทำไบสมัครของสมาชิคนานาชาติจึงช่วยกันกับหม่อมเบตตี้ ยุคล แปลจากไบสมัครชมรมบ้านธัมมะแล้วส่งไปให้น้อง ๆ ทีมงานเวียดนามให้ช่วยแปลเป็นภาษาเวียดนามอีกทีหนึ่ง นำอัศจรรย์ใจในความสามารถในการเผยแพร่พระธรรมของท่านอาจารย์ที่กว้างไกล แม้ไพศาลไปยังนานาชาติ แม้จะกลุ่มละเล็กละน้อย แต่ก็เป็นผู้มีศรัทธาที่จะรู้ความจริงแท้ที่ไม่เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

หลังสนทนาธรรมช่วงเย็นจบตอน ๖ โมงเย็น ท่านอาจารย์ให้โอกาสพวกฝรั่ง
สนทนาธรรมต่อเป็นภาษาอังกฤษล้วน ๆ เพราะบางท่านจะกลับก่อน และในห้อง
สนทนาธรรมนั้นต้องเสียเวลาแปลเป็นภาษาเวียดนาม และอังกฤษ เนื้อหาจึงน้อยไป
ครึ่งหนึ่ง เราไม่ได้เข้าร่วมฟังด้วย ทั้ง ๆ อยากรออยู่ แต่อาจารย์ฉัตรชัยคงเก็บภาพไว้แล้ว
น้องฮัง ชาวเวียดนามที่เคยไปทานข้าวเย็นด้วยกัน ขออยู่สนทนาธรรมต่อด้วย ไม่มีใคร
เป็นล่ามติดต่อสื่อสารกับร้านอาหารให้ คนเวียดนามส่วนใหญ่ไม่พูดภาษาอังกฤษ จึง
ต้องช่วยตัวเอง ถามคนเปิดประตูว่าร้านไหนอร่อย

เขาแนะนำ Ngon Restaurant ซึ่งอยู่ห่างไป ๒ กม. จึงนั่งแท็กซี่พากันไป ๙ คน
ประมาณคันละ ๘๐ บาท อาหารร้านนี้ต้องอร่อยแน่ เพราะชื่อร้าน “งอน” แปลว่า
อร่อยอยู่แล้ว ไปถึงเห็นคนนั่งเต็มร้าน รับประกันความอร่อย

แต่มีปัญหาเรื่องการสั่งอาหารเพราะไม่มีรูปให้ดู คุณสุภาพรรณใช้วิธีจูงบ๊วยเดินไปตามโต๊ะ แล้วชี้ว่าอยากได้อะไร เลยได้รับประทานอาหารเวียดนามอร่อยที่สุด ตั้งแต่มาเวียดนาม ๔ ครั้ง ราคาก็ไม่แพงด้วย ใครไปไชน่ฮอนอย่าลืมไปชิมร้าน “งอน”

วันอังคารที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘

ไม่มีสักวันที่ห้องประชุมจะไม่เต็ม วันนี้ก็เช่นกัน เห็นขาประจำนั่งคอยอยู่แล้วหลายท่าน รวมทั้งพระภิกษุ ๒ รูป ที่มีคนเห็นท่านนำอาหารเพลมาฉันที่โรงแรม แล้วนั่งคอยจนถึงบ่ายสี่โมง เพื่อร่วมสนทนาต่อไป และได้เห็นหญิงชราเวียดนาม ๒ ท่าน ที่มาฟังตั้งแต่วันแรกและนั่งคอยเวลาที่ลือบปีโรงแรมเช่นกัน ช่างมุ่งมั่นที่จะได้ฟังธรรมะเพื่อเข้าใจจริง ๆ สาธุ สาธุ สาธุ

ผู้ฟังกล้าและขยันถามคำถามกันจริง ๆ ดูอาจหาญว่าเรงในการฟัง ส่วนเรานั้น
แถวหน้าแถวเดียวกับแม่ชี เพราะมีโต๊ะสำหรับวาง Ipad เพื่อบันทึกคำถามคำตอบ
รายงานให้แฟนคลับได้ประโยชน์มากที่สุด แม้ความตั้งใจเป็นกุศลก็จริง แต่ธรรมะ
ทั้งหลายเป็นอนัตตา ไม่สามารถบังคับให้เป็นอย่างต้องการ ได้แต่นั่งโง่งง ท้อถอย
หลับ ๆ ตื่น ๆ

เนื่องจากช่างภาพกิตติมศักดิ์ ผู้ไม่เคยทำหน้าที่นี้มาก่อน วันแรกที่ทำหน้าที่ก็นั่งอยู่กับที่ไม่กล้าเดินหามุมเหมาะ ๆ จับภาพเฉพาะคนที่เดินผ่านกล้อง หรือซูมจากที่นั่ง เหมือนนักวิจัยจับภาพเสือ โดยผูกกล้องไว้ที่ต้นไม้อย่างไรวางอย่างนั้นเลย รูปวันแรก ๆ เลยออกมาไม่ดี พอติติง ก็เลยขยับออกจากเก้าอี้ที่นั่งปักหลักได้ ท่านบอกว่าเกรงใจคนกำลังฟังธรรม ไม่อยากเดินไปมา ต่อมาเมื่อปรับปรุงดีขึ้นแล้ว ก็สนุกในการถ่ายภาพ

ก่อนนอนต้องส่งภาพให้น้องวันชัย ภู่งาม ตากล้องตัวจริง และทีมงานคู่ขวัญ
 แห่งปี ที่เลือกภาพที่ส่งไปทางไลน์เป็น ๑๐๐ ๗ ภาพประกอบเรื่องที่ส่งไปที่หลัง ตากล้อง
 จำเป็นจึงต้องปลุกให้ลุกขึ้นมาเขียน ส่วนตัวเองนอนต่อสบาย เป็นอย่างนี้ทุกวันคะ
 (ต้องฟุ้งแฟนคลับหน่อย)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงไม่ได้รายงานการถามตอบธรรมะมากนัก คิดถึงท่าน
จักรกฤษณ์ เจนเจษฎา ถ้าท่านมาด้วย จะบันทึกไว้อย่างละเอียด รายงานไปพร้อม ๆ
กัน คราวหน้า ๑๐ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ที่ดัลลัสและงาช้าง ท่านคงไม่ติดภารกิจ
เหมือนครั้งนี้นะคะ

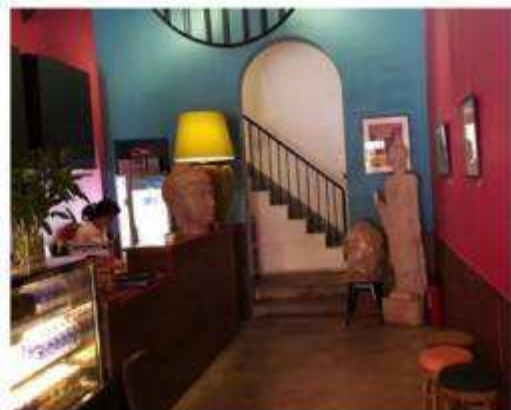
เขาเป็นว่า ไม่ว่าจะถามคำถามอะไร ท่านอาจารย์ก็จะเตือนให้ระลึกถึงคำสอนที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา คือ ธรรมะ คือ สิ่งที่มีจริงที่กำลังปรากฏในขณะนี้ และธรรมะทั้งหลายเป็นอนัตตา ไม่ใช่เรา ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัวตน ซึ่งทุกคนมักจะลืมเสมอ เมื่อฟังอีกก็นึกได้ และเห็นจริงด้วย แล้วก็ลืมอีก เป็นอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะประจักษ์แจ้งอย่างนั้นจริง ๆ และผู้ที่ไม่ลืมและสามารถเตือนได้บ่อย ๆ เนือง ๆ คือผู้ที่ประจักษ์แจ้งแล้วนั่นเอง

กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ที่นำความเข้าใจธรรมะของท่านมาแบ่งปันกับ
ผู้สนใจทุกคน ไม่ว่าจะเป็นใคร อยู่ไกลแค่ไหน ท่านจะเห็นดีเห็นชอบอย่างไรก็ตาม เรียน
ท่านว่า ท่านอาจารย์ยังแข็งแรง ท่านบอกว่า มีแรงไว้ทำประโยชน์ค่ะ

ตอนกลางวัน น้อง ๆ พาไปทานที่ร้านอาหาร Chili Thai เป็นอาหารไทย เธอบอกว่ามาเวียดนามหลายวัน คงคิดถึงอาหารไทย แต่ร้านนี้เป็นของเวียดนาม จึงไม่เข้าใจว่า อาหารไทยนั้นต้องรับประทานพร้อมข้าว จึงเสิร์ฟต้มยำไก่ น้ำพริกกะปิ เป็นของกินเล่น ข้าวมาทีหลัง เมื่อกับข้าวหมดแล้ว ของหวานมีข้าวเหนียวแฉะ ๆ กับมะม่วงเปรี้ยว ๆ มื้อนี้คุณโรเบิร์ตคนสำคัญที่ทำให้คุณ Tam Bach ได้พบท่านอาจารย์ เป็นเจ้าภาพ

ทานอาหารเสร็จ ไปตลาดเบนตัน เพื่อดูของฝาก กลับมาถึงเวลาสนทนาพอดี
 ไม่ได้พักผ่อนรอบบ่าย เข้าไปนั่งฟังจึงหลับตลอด นึกได้ว่าเมื่อเช้าลืมกินยาความดันจึง
 ไม่ออกไปทานอาหารเย็น กินยาแล้วนอนเลย แต่ก็ได้คุณเผ่าทิพย์และน้องยุพินนำ
 ผลไม้และโกโก้มาให้ ขอบคุณและอนุโมทนาค่ะ

ตอนสนทนาธรรมจบ แม่ชีสาวเวียคนามตามมานวดท่านอาจารย์ที่ห้อง ได้ยินว่า
จะสอนให้คุณกฤษณา หมอนวดมือหนึ่งของไทย กับน้องเมตตา ให้ทราบวิธีนวดตำรับ
เวียคนามด้วย อนุโมทนาทุกท่านค่ะ

วันพุธที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘

สนทนาธรรมวันสุดท้ายในไฉ่งอน

ก่อนออกเดินทางมาไฉ่งอน รู้สึกว่ามานานไปหรือเปล่า ตั้ง ๑๑ วัน ๑๐ คืน แต่ชีวิตก็ผ่านไปจนถึงวันสุดท้ายของการสนทนาธรรมข้ามปีที่ไฉ่งอน ด้วยความไม่รู้สภาพธรรมะที่กำลังปรากฏเหมือนเดิม เพียงแต่มั่นคงขึ้นว่า เพียงฟังให้เข้าใจเพิ่มขึ้นว่า ทุกอย่างเป็นธรรมะ ไม่ใช่เรา ไม่ใช่สัตว์ บุคคล ตัวตน

ทุกวันที่เดินตามท่านอาจารย์เข้าห้องประชุม ประทับใจที่เห็นชาวเวียดนามทุกคนยืนพนมมือต้อนรับ และจะนั่ง เมื่อท่านอาจารย์นั่งแล้ว ปฏิบัติเหมือนที่พระผู้มีพระภาคทรงแสดงหน้าที่ของลูกศิษย์ควรปฏิบัติต่ออาจารย์ในสังคาลสูตร นำปฏิบัติตามอย่างยิ่ง

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

คุณปริณญาเขียนปัญหาไปถามเรื่องมหาสติปัฏฐาน ท่านอาจารย์อธิบายอย่างละเอียด แต่สรุปใจความได้นิดหน่อยตามกำลังของสติปัญญาว่าที่เป็นมหาสติปัฏฐาน เพราะสภาพธรรมทุกอย่างสามารถเป็นที่ตั้งให้สติระลึกศึกษาได้ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นจิต เจตสิก รูปใด กำลังเกิดปรากฏในขณะเดี๋ยวนี้อะไรตรงลักษณะของสภาพธรรมที่กำลังปรากฏทีละหนึ่ง ไม่มีอย่างอื่นเลย จึงไม่ใช่เรา ไม่ใช่สิ่งหนึ่งสิ่งใด และสติที่เกิดระลึก ขณะนั้นยังอ่อนมากต้องระลึกบ่อย ๆ เนือง ๆ แล้วรู้เพิ่มขึ้นทีละเล็กทีละน้อยว่า เห็นเป็น เห็น ไม่ใช่เราเห็น เห็นเห็น ไม่ใช่ใครเห็น รายละเอียดคุณปริณญาคงจะเล่าเพิ่มเติม

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

วันนี้ จบการสนทนารธรรมที่โรงแรม มีพิธีชอบคุณวิทยากร และมอบของที่ระลึก ให้คนต่างชาติทุกคนที่มารร่วมสนทนารธรรม แม้ท่านอาจารย์จะห้ามว่าไม่ต้องเตรียมของ ที่ระลึกให้ก็ตาม ท่านบอกล่าว เพียงพวกเขาเข้าใจธรรมะก็เพียงพอแล้ว

อาหารกลางวัน ท่านอาจารย์เป็นเจ้าภาพเลี้ยงทีมงานเวียดนามและไทย รวม ๖๐ คน ที่ Binh An (Peace Village) รีสอร์ทที่อยู่นอกเมือง ใช้เวลาเดินทางจากโรงแรม ๓๐ นาที เป็นรีสอร์ทริมแม่น้ำไชน่ฮอน อยู่ติดกับ Saigon Domaine ไชน่ฮอนโดเมน ที่เคยจองไว้ก่อนแล้วมีปัญหาเรื่องห้องประชุม จึงย้ายไปอยู่ในเมืองที่ Ramana Hotel คนที่ไม่สนทนาภาษาอังกฤษสามารถไปเที่ยวชมเมืองได้เอง โดยเดินไป หรือนั่งแท็กซี่ก็ได้ และสนทนาภาคบ่ายตั้งแต่บ่ายสามโมงถึงห้าโมงเย็นที่หมู่บ้านสงบนี้เลย หลังอาหารกลางวันพี่น้องเวียดนามเลือกร้านที่ดีที่สุดและอร่อยที่สุดในไชน่ฮอน ต่างคนต่างก็เดินหามุมพักผ่อน เอนหลังสักเล็กน้อย แผลงีบหลับไปหน่อย ก็ถึงเวลาสนทนาธรรมอีกแล้ว วันสุดท้ายนี้รู้สึกว่าทอดถอยในการฟังธรรมอย่างไรอยู่ เดินไปเดินมาเห็นแม่ชีตัวน้อยที่นัดท่านอาจารย์อยู่ จึงขอให้หมวดตำรวจเวียดนามให้บ้าง ปรากฏว่าจับนิดเดียว ที่ปวดตรงสะบักหายไป เลือดเดินสู่ฝ่ามือร้อนชู ตัดใจเลยนัดมานวดอีก

แม้แต่เถลไถล เลยไม่มีธรรมะมาเล่าให้ฟัง จำได้แต่มีคนถามเรื่องมาร ท่านบอกว่าเทวบุตรมารนั้นไม่น่าสนใจเท่ากิเลสมาร เพราะมีอยู่กับเราตลอดเวลา แต่ต้องรู้ว่าเป็นธรรมะอย่างหนึ่งที่เกิดเพราะเหตุปัจจัย คือ การไม่รู้สภาพธรรมตามความเป็นจริง

ออกจากรีสอร์ทกลับมาโรงแรม ผ่านการจราจรคับคั่ง เจอกองทัพมอเตอร์ไซด์มากมายถึงโรงแรม ๖ โมงกว่า เลยไม่ไปทานอาหารเย็น เพราะต้องเขียนเรื่องส่ง เนื่องจากช่างภาพส่งภาพไปให้น้องวันชัยแล้ว

พุ่มนี้ก็ต้องออกแต่เช้า เพื่อขึ้นเครื่องกลับเมืองไทยตอน ๙:๔๕ น. ถึงดอนเมือง ๑๑.๑๕ น. ดีใจที่ได้กลับบ้านเสียที คิดถึงบ้านเหมือนกัน น้อง ๆ เวียดนามบอกว่าถึงวันสุดท้ายแล้วเศร้า แต่ท่านอาจารย์แจ่มใสมาก เพราะภารกิจเผยแผ่พระธรรมประสบความสำเร็จอย่างดี

กราบอนุโมทนาท่านอาจารย์ ที่เป็นตัวอย่างของผู้อุทิศตน เพื่อให้คนอื่นได้เข้าใจพระธรรม

ลาที มิใช่ลาก่อน ...ไชน่ฮอน

ตั้งใจว่าจะจบแล้ว แต่ช่างภาพกิตติมศักดิ์ได้ส่งภาพไปให้คุณวันชัยแล้ว และ
 ปืบบังคับให้เขียนอีกตอนหนึ่ง เพื่อจบอย่างสมบูรณ์ เมื่อลาสหายธรรมเวียดนามที่
 สนามบิน ไม่ทราบว่างานนี้นักเขียนกับช่างภาพใครใหญ่กว่ากัน

www.dhammadhome.com

ต้องออกจากโรงแรมตอน ๐๗.๐๐ น. จึงถูกปลูกให้ตื่นตอนตีห้า มารับประทานอาหารเช้าตอน ๖ โมงเช้า เดินไปห้องอาหาร ผ่านเครื่องดนตรีพื้นเมืองเวียดนามที่ถูกผ้าคลุมไว้ เพราะยังเข้าเกินไปที่จะบรรเลงให้แขกของโรงแรมฟัง ทำให้นึกถึงนักดนตรีที่มาบรรเลงเครื่องดนตรีนี้ที่ทำได้ด้วยไม้ไผ่ เรียกว่า ตรึง (ตามที่เขาส่งเสียง ตะ - หรีง) เขาถามพวกเราว่ามาจากที่ไหน พอรู้ว่ามาจากเมืองไทยก็บรรเลงเพลงลอยกระทง

คู่กัด ของเบิร์ต ธงชัย และอีกเพลงหนึ่งจำชื่อไม่ได้ทุกวัน วันหนึ่งท่านอาจารย์ได้นั่งโต๊ะ
ใกล้เครื่องดนตรี เขาบรรเลงเพลงไทยให้เราฟังตลอดเวลา พวกเราตบมือให้กำลังใจ
และทักด้วย ท่านอาจารย์เมตตาแสดงความสนใจ ด้วยการไปลองเล่นเครื่องดนตรี คน
เล่นดีใจมาก แต่วันนี้เราจะกลับแล้ว เขายังไม่มาทำหน้าที่ คงจะไม่พบกันอีก

ถึงสนามบิน ๐๗.๓๐ น. คนแน่นสนามบินเหมือนที่ดอนเมือง ต้องเข้าคิวยาว
ระหว่างเข้าแถวรอชาวอินเดียเห็นโลโก้ มศพ. ที่กระเป๋าสะพายของช่างภาพและเสื้อ
ท่านอาจารย์ “Do good and Study Dhamma” จึงสนทนากับท่านอาจารย์ถึงมูลนิธิต

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

พวกเรามีเวลาพักก่อนขึ้นเครื่อง สนทนากันด้วยไมตรีจิตเป็นกลุ่ม ๆ เวลา ๑๑ วันที่โขงอน คนไทยและต่างชาติ ๒๙ คนที่ติดตามท่านอาจารย์ครั้งนี้ รู้จักสนิทสนมกันมากขึ้น เพราะต่างก็ตั้งใจมาเจริญกุศลทุกประการ โดยเฉพาะมาฟังธรรมให้เข้าใจมากขึ้น บางคนก็เป็นวิทยากรอย่างคุณนี่นา วัน กอรัคคอม ผู้เขียนหนังสือ “จดหมายเกี่ยวกับวิปัสสนา” ที่คุณ Tam Bach ได้ศึกษาและเป็นจุดเริ่มต้นในการเผยแพร่พระธรรมในเวียดนาม คุณโจนาธาน แอบบ็อต, คุณซาร่าห์ พรอคเตอร์ แอบบ็อต, หม่อมเบตตี้ ยุคคณ อยุธยา และที่เหลือต่างก็ตั้งใจมาฟังพระธรรมให้เข้าใจขึ้น อย่างคุณไพนา จากอเมริกา, คุณแอนน์ จากแคนาดา คุณทอม ชาวอิสราเอลที่อพยพไปอยู่อเมริกา ทำงานมูลนิธิช่วยเหลือเด็กที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้น ท่านมากับคุณเบฟ ภรรยาชาวอเมริกาใต้ (โกล์ ๆ กับเวเนซุเอลล่า จำชื่อประเทศไม่ได้ แต่บอกว่าเป็นเกาะเล็ก ๆ) คุณทอมพูดภาษาไทยชัดมาก เพราะเคยมาอยู่เมืองไทย ๑๐ ปี ตอนนี้อยู่หน้าหนาวที่อเมริกา ก็จะอพยพหน้าหนาวมาอยู่เชียงใหม่ปีละหลายเดือน คุณทอมและภรรยาเป็นคนมีอัธยาศัยดีมาก ชอบช่วยเหลือ สัมกับทำงานมูลนิธิช่วยเหลือเด็ก คุณเดวิด แม้เขาไม่ดี แต่ก็ใจสู้ นั่งรถเข็นไปฟังธรรมด้วย คุณโรเบิร์ต ชาวนิวซีแลนด์ ตามมาทีหลังพร้อมกับภรรยาญี่ปุ่น ลูกสาว และลูกชายเล็ก ๆ อายุไม่ถึง ๒ ขวบมาร่วมฟัง และกลับก่อนก็ยังเป็นเจ้าภาพอาหารกลางวัน ๑ มื้อ กลุ่มคนไทยก็ไม่ธรรมดา คุณสุภา พรพน และสามี คุณธีรพงศ์ รับอาสาดูแลเรื่องเงิน เพราะเป็นงานที่ถนัด และก็ทำได้ดีมาก เงินที่เก็บสำหรับรับประทานอาหารเย็นร่วมกันและค่าทิปต่าง ๆ เธอทำบัญชีรายงานเรียบร้อย รวากับเป็นบริษัทขนาดใหญ่ที่มีผู้ถือหุ้นมากมาย มีเงินเหลือและเธอบริจาคเพิ่มเติม เพื่อช่วยเหลือการจัดสนทนาธรรมครั้งนี้ และกิจกรรมต่าง ๆ ของชมรมบ้านธัมมะเวียดนาม ที่มีการสนทนาธรรมอาทิตย์ละ ๓ วัน ท่านพลเรือโทนพดล ไม่เคยขาดการฟังสนทนาธรรมแม้แต่ครั้งเดียว แล้วยังเปิดห้องให้สนทนาพิเศษในตอนเย็น จนถึงสองทุ่มด้วย คุณเผ่าทิพย์, คุณเมตตา, คุณกฤษณา, คุณสุภาพรพน, คุณยุพิน ช่วยดูแลเครื่องดื่มบำรุงกำลังและคลายความเมื่อยล้าให้ท่านอาจารย์ คุณพีระะเข้ารัตน คอยรับท่านอาจารย์และพี่จี๊ดหน้าห้องเพื่อไปทานข้าวเช้าทุกวัน คุณมารศรีช่วยติดต่อประสานกับชาวต่างชาติที่ส่วนใหญ่เป็นเพื่อนสามีของเธอที่ล่องลပ်ไปแล้วทั้งนั้น คุณปริญาเก็บข้อมูลต่าง ๆ รายงานในกระดานสนทนา อาจารย์ฉัตรชัย และ รศ. สงบ

เป็นช่างภาพสมัครเล่น น้องป๊อบ วุฒิเดช เป็นผู้ฟังการสนทนาธรรมตลอดเวลา คุณเบญจมาศ เป็น Entertainer ให้กลุ่มที่ไม่ฟังธรรมมีเสียงหัวเราะด้วยอารมณ์ขันของเธอ คุณเล็ก จิราภรณ์ ศรีสุมท เป็นคนประสานงานกับสหายธรรมเวียดนาม เพราะเธอสามารถใช้ภาษามือกับเวียดนามได้ดี น้องซุงและน้องติ่ม อายุน้อยกว่าเพื่อน ให้ทำหน้าที่ดูแลนับยอดลูกทัวร์ เวลาไปศึกษานอกสถานที่ เพราะป่า ๆ นับเลขไม่ถ้วนแล้ว มีใครบ้างที่ยังไม่ได้กล่าวถึง อ้อ ตัวเอง ทำหน้าที่ผู้จัดจากเมืองไทย ผู้รายงานข่าวสดและแท่ง น่าจะครบทุกคนแล้วนะ ถ้าไม่ครบก็ขอภัย เพราะวิตกเจตสิกไม่เกิดนึกถึงชื่อคนที่ขาดไปนั่นเอง แต่คิดว่าคงครบแล้ว อ้อ ขาดคนสำคัญรองจากท่านอาจารย์ คือ พี่จืด สุจิตต์ อิงภาภรณ์ ที่ติดตามไปดูแลท่านอาจารย์ทุกที่ พี่จืดเป็นหน้าเป็นตาให้กลุ่มของเราเวลาไปไหน ๆ คนจะชมพี่จืดเสมอ ไปตลาดเบนถันด้วยกัน แม้ม้ามามุงดูแล้วก็ชมว่าสวย เราบอกว่าเป็นเจ้าหญิงเมืองไทย พี่จืดทำให้ต่างชาติรู้ว่าคนไทยสวย ๆ ก็มีเหมือนกันนะ ที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองของเวียดนาม เจ้าหน้าที่สาวดูอายุพี่จืดแล้วก็บอกคนใกล้ ๆ ให้ดูว่า คนอายุ ๘๖ ยังสวยงามขนาดนี้ ไม่น่าเชื่อ (เดาจากกิริยา ฟังไม่ออกหรอก) ลืมคนสำคัญจริง ๆ ถ้าไม่ได้บุคคลผู้นี้ งานเขียนจะไม่น่าอ่านเลย ท่าน คือ คุณวันชัย ภู่งาม ที่คอยรับภาพจากกล้องสมัครเล่นส่งไปทางไลน์นับร้อย ๆ ภาพ แล้วเลือกภาพที่เหมาะสมประกอบเรื่อง และอีกคน คือ น้องเบน บุญยวีร์ รัชนี้ ที่ช่วยสอนเทคนิคต่าง ๆ ในการส่งไลน์ตั้งแต่เมืองไทยจนถึงไชน่าออนไลน์ และที่ทำสำเร็จ เพราะเมืองไชน่าออนไลน์มีไวไฟทุกแห่งแรงด้วย ขอขอบคุณอีกครั้งค่ะ

เครื่องดีเลย์เล็กน้อย แต่ก็มาถึงดอนเมืองก่อนเวลา คือ ๑๑.๑๐ น. พบคุณ
แก้วตา อเนกพุฒิ มารอรับท่านอาจารย์แล้ว ขออนุโมทนาในกุศลจิตค่ะ

อีกภพหนึ่งในไชน่อน เวียดนามก็สิ้นสุดลง ได้ใช้ชีวิตอย่างหรูหรา สะดวกสบาย
ตื่นขึ้นมาก็อาบน้ำแต่งตัว ลงไปทานอาหารเช้า แล้วก็ไปฟังธรรม ออกจากห้องฟังธรรมก็
ไปทานอาหารกลางวัน แล้วจะไปซื้อปิ้งหรือเที่ยวชมเมือง นอนหลับพักผ่อนตอนบ่าย
แล้วก็ฟังธรรม ไปทานอาหารเย็น หรือจะพักผ่อนก็ตามสบาย ไม่ต้องทำอาหาร ล้างจาน
ทำความสะอาดบ้าน ซักเสื้อผ้า ซึ่งเป็นชีวิตปกติประจำวัน คิดว่าจะมีความสุข แต่จริง ๆ
แล้วไม่ใช่เลย ความสุขไม่ได้อยู่กับการใช้ชีวิตสะดวกสบาย มีคนคอยรับใช้ ไม่ต้อง
ทำงาน แต่ความสุขอยู่ที่ได้เข้าใจความจริงว่า ทุกอย่างเป็นธรรมะที่เกิดขึ้นเพราะเหตุ
ปัจจัย เกิดเมื่อจึงปรากฏ เกิดแล้ว ก็ดับไปทันที ไม่กลับมาอีก จึงไม่เป็นเรา ไม่เป็นของ
เรา แต่เพราะไม่รู้จึงยึดมั่นในสิ่งที่ดับไปแล้วว่า เทียง เป็นสุข และเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็น

เรา เป็นของเรา จึงยังเป็นทุกข์ เพราะคิดว่าเรายังต้องทำงาน เราเหนื่อย ยังไม่ได้เป็น
ธรรมะแต่ละหนึ่งจริง ๆ

กราบท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่พยายามพรัาสอนบ่อย ๆ เนือง ๆ
ด้วยเมตตา เพื่อให้รู้ความจริงนี้ซึ่งเหมือนใหม่เสมอ เพราะฟังแล้วก็ลืม ฟังอีกก็เหมือน
ยังไม่เคยฟังมาก่อน เพราะยังไม่เข้าไปในใจเลย ยังอยู่ที่หนังกำพรัที่กำล้งจะลอก ถูก
มือลูบก็หลุดไปแล้ว ทำอย่างไรได้ สะสมมาน้อย ก็ต้องฟังต่อไปจนกว่าจะเข้าใจว่า เป็น
ธรรมะ ไม่มีเราจริง ๆ